

JOB

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38
39	40	41	42															

ISI 1

Otù nwoke di n'ala Uz, Job bu aha-ya; nwoke ahu zuru okè, zi kwa ezi, o nātu kwa egwu Chineke, nēsi kwa n'ihe ojø wezuga onwe-ya.

- 2** Ewe muara ya umu-ndikom asa na umu-ndinyom ato.
- 3** Ihe-nnweta-ya di nnù ewu na aturu iri-na-asu na ọgu iri, na nnù camel asa na ọgu iri, na nnù ehi abua na ọgu iri ejikorø abua abua, na nnù nne-nyinya-ibu na ọgu ise, na ndi-orù bara uba nke-uku; nwoke ahu we di uku kari umu Iru-anyanwu nile.
- 4** Ma umu-ya ndikom jere me ọnu-nya-vine n'ulo nwoke ọ bulu nime ha n'ubochi-ya; ha zì-kwa-ra kpø umu-nne-ha ndinyom ato iso ha rie ihe ṙu kwa ihe-ọnu-ńu.
- 5** O rue, mbe ubochi nile nke ọnu-nya-vine-ha gasiri buruburu, na Job zìri do ha nsø, o we bilie n'isi-ututu, sure àjà-nsure-óku, dika ọnu-ogugu ha nile si di: n'ihi na Job siri, Eleghi anya umum ndikom emehiweo, ƙakuta kwa Chineke azu n'obi-ha. Otú a ka Job nême ubochi nile.
- 6** Ubochi we di na umu Chineke biara igozo onwe-ha n'iru Jehova, Setan we bia kwa n'etiti ha.
- 7** Jehova we si Setan Òle ebe i si bia? Setan we za Jehova, si, Site n'igaghari n'uwa, na site n'ijeghari nime ya.
- 8** Jehova we si Setan ì tukwasiwo obi-gi n'aru orùm, bú Job? na ọ dighi onye di ka ya n'uwa, o bu nwoke zuru okè, zi kwa ezi, nke nātu egwu Chineke, nēsi kwa n'ihe ojø wezuga onwe-ya.
- 9** Setan we za Jehova, si, Ọ bu n'efu ka Job nātu egwu Chineke?
- 10** Ọ bughi Gi onwe-gi ƙaworo ya, ƙa-kwa-ra ulo-ya, ƙa-kwa-ra ihe nile o nwere, ogige buruburu? I goziwo ọlu aka-ya abua, ihe-nnweta-ya abasawo kwa n'ala.
- 11** Ma otú ọ di, biko setipu aka-Gi, metu ihe nile o nwere, o ghaghì kwa iƙakuta Gi azu n'iru Gi.
- 12** Jehova we si Setan Le, ihe nile o nwere di n'aka-gi; nání esetila aka-gi metu aru-ya. Setan we si n'iru Jehova pua.
- 13** O rue, n'otù ubochi, mbe umu-ya ndikom na umu-ya ndinyom néri ihe nāńu kwa manya-vine n'ulo nwa-nne-ha, bú ọkpara,
- 14** na onye-ozi biakutere Job, si, ƙgwè ehi nādø ihe ejì gwu ala-ubi, ƙgwè nne-nyinya-ibu nāta nri n'akuku ha:
- 15** ndi Sheba we dakwasi ha, chirì ha; ọzø kwa, ha ewerewo ọnù mma-agha tibue ndi

nējere gi ozi; nání mu onwem we ƙapu, náním, igosi gi.

16 Mbe onye a no nēkwu, onye զօ bia-kwa-ra, si, Ọku nke Chineke esiwo n'elu-igwe da, rechapu ἰgwe ewu na aturu, na ndi nējere gi ozi, ripia ha; nání mu onwem we ƙapu, náním, igosi gi.

17 Mbe onye a no nēkwu, onye զօ bia-kwa-ra, si, Ndi Kaldea doro usu ato, made imegide camel, chirha, զօ kwa, ha were զո mma-agha tibue ndi nējere gi ozi; nání mu onwem we ƙapu, náním, igosi gi.

18 Mbe onye a no nēkwu, onye զօ bia-kwa-ra, si, Umu-gi ndikom na umu-gi ndinyom néri ihe nānū kwa manya-vine n'ulo nwa-nne-ha, bú (okpara):

19 ma, le, oké ifufe siri n'ofè զara bia, tie nkuku ano nke ulo ahu, o we dakwasi umu-okorobia ahu, ha we nwua; nání mu onwem we ƙapu, náním, igosi gi.

20 Job we bilie, dowa uwe-nwuda-ya; kopu isi-ya, da n'ala, kpó isi ala;

21 o si, Ọtọ ka m'bara si n'afo nnem puta, ọtọ ka m'gāba kwa laghachi n'ebe ahu: Jehova nyere, Jehova anarawo kwa; ka aha Jehova buru ihe agoziri agozi.

22 N'ihe a nile Job emehieghi, զ sighi kwa na Chineke mere ihe-nzuzu.

ISI 2

Ubuchi we di na umu Chineke biara iguzo onwe-ha n'iru Jehova, Setan we bia kwa n'etiti ha iguzo onwe-ya n'iru Jehova.

2 Jehova we si Setan, Òle ebe i si bia? Setan we za Jehova, si, Site n'igaghari n'uwa, na site n'ijeghari nime ya.

3 Jehova we si Setan, ὶ tukwasiwo obi-gi n'aru orùm, bú Job? na զ dighi onye di ka ya n'uwa, զ bu nwoke zuru okè, zi kwa ezi, nke nātu egwu Chineke, nēsi kwa n'ihe ojo wezuga onwe-ya: զ no nējide kwa izu-okè-ya, ma i nākpalm imegide ya, iloda ya n'efu.

4 Setan we za Jehova, si, Akpukpo-aru lara akpukpo-aru, obuná ihe nile nke madu nwere ka զ gēnye n'onodu ndu-ya.

5 Otú զ di, biko, setipu aka-Gi, metu okpukpu-ya metu kwa anu-aru-ya, զ ghaghi kwa ibakuta Gi azu n'iru Gi.

6 Jehova we si Setan, Le, զ no n'aka-gi; nání debe ndu-ya.

7 Setan we si n'iru Jehova pua, were ihe-ofifi ojo tie Job, site n'obu-ukwu-ya rue opu-n'isi-ya.

8 O we were n'onwe-ya ejùjù iji kó onwe-ya զko; ya onwe-ya nānodu kwa n'etiti ntu.

9 Nwunye-ya we si ya, ὶ no nējide izu-okè-gi? ƙakuta Chineke azu, nwua.

10 Զ si ya, Dika otù nime ndinyom nzuzu si ekwu, otú a ka i nēkwu. Àyi gânara kwa ezi ihe n'aka Chineke, ghara inara ihe ojo? Nihe a nile Job ejighi ebubere-onu-ya mehie.

11 Ndi-eyì ato nke Job we nu ihe ojo a nile nke biakwasiri ya, ha we bia, nwoke զ bulu site n'ebé-ya; Elifaz, bú onye Timan; na Bildad, bú onye Shua, na Zofa, bú onye Neama: ha we zukota n'otù ibia igosi ya ebere ha ji n'aru ya na ikasi ya obi.

12 Ha we welie anya-ha site n'ebé di anya, le ya, ma ha amataghi ya, ha we welie olu-ha, kwa ákwá. ha we dowa, nwoke զ bulu uwe-nwuda-ya, ha we kpokwasi ájá n'isi-ha n'ikpoli ya n'ebé elu-igwe di.

13 Ha na ya we nānoko n'ala ubuchi asa ehihie na abali, ma զ dighi onye nāgwa ya okwu; n'ihì na ha huru na o nēbu ya nbu nke-uku.

ISI 3

Mbe ihe a gasiri, Job saghore ọnuya, kocha ubochi-ya.

- 2** Job we za, si:
- 3** Ka ubochi nke amurum nime ya la n'iyyi, Ya na abali ahu nke siri, Aturu ime nwa-nwoke.
- 4** Ka ubochi ahu ghø ọchichiri; Ka Chineke ghara isi n'elu ju ase ya, Ka ihè ghara kwa imukwasi ya.
- 5** Ka ọchichiri na onyinyo ọnwu ƙaputa ya; Ka igwe-oji biri n'elu ya; Ka ihe nile nke nême ka ubochi ƙa ọchichiri me ka ọ tua egwu nke-uku.
- 6** Abali ahu, ka oké ọchichiri jide ya: Ka ọ ghara iñuri ọnua n'etiti ubochi nile nke aro; Ka ọ ghara ibata n'ọnua-ogugu ọnwa.
- 7** Le, ka abali ahu ghø nwayi-àgà; Ka iti-nkpu-ọnù ghara ibà nime ya.
- 8** Ka ha bua ya ọnua, bú ndi nābu ubochi ọnua, Ndi no na njikere ikpote leviathan.
- 9** Ka kpakpando nile nke emumechi-ya ƙa ọchichiri: Ka ọ le anya ihè, ihè adighi kwa; Ka ọ ghara ile mbuboro-anyia nke chi-qbubò anya:
- 10** N'ihi na o mechighi ọnua-uzo afò nke m'si nime ya puta, O zopughi kwa ọnodu ojo n'anyam.
- 11** N'ihi gini ka m'nēsighi n'àkpà-nwa nwua? N'ihi gini ka m'nāputaghi n'afò kubie ume?
- 12** Gini mere ikperè abua di n'irum inaram? Ma-qbù ara, ka m'we ñua?
- 13** N'ihi na ubù a ka m'gēdinawori di jù M'gāraruwori ura; mbe ahu ka izu-ike gādirim:
- 14** Mu na ndi-eze na ndi-ndum-odu nke uwa, Ndi nēwuru onwe-ha nkponkpò ebe;
- 15** Ma-qbù mu na ndi-isi ndi nwere ọla-edo, Ndi nēmeju ulo-ha n'ọla-ocha:
- 16** Ma-qbù gini mere m'nādighi ka nwa amukworo amukwo nke ezoworo ezo; Dika umu ọhu nke nāhughì ihè?
- 17** N'ebe ahu ka ndi nēmebi iwu rapuworo ime nkpatu; Ọ bu kwa n'ebe ahu ka ndi ike gwuru nēzu ike.
- 18** N'ebe ahu ka ndi-nkporo nānokò jù; Ha anughi olu ndi nāchi ha n'ihe-ike.
- 19** Onye ntà na onye uku no n'ebe ahu, ha abua; Orù apuwo kwa n'aka onye-nwe-ya nwere onwe-ya.
- 20** N'ihi gini ka O nēnye onye no n'ọnodu ojo ihè? N'ihi gini kwa ka O nēnye ndi nkpuru-obi-ha di ilu ndu?
- 21** Ndi nēchere ọnwu, ma ọ dighi-abia; Ha nēgwu kwa ala-ya kari àkù zoro ezo;
- 22** Ndi nānuri rue otite-egwú-ọnù, Obi nātò kwa ha utø mbe ha chotara ilì.
- 23** N'ihi gini ka O nēnye nwoke nke ezoworo uzø-ya ihè, Bú onye Chineke ọbochiwo-kwa-ra ya?
- 24** N'ihi na ọ bu tutu eriem nrim ka ize-umem nābia, Anāwusi kwa ọbuøo-ujam nile dika miri.
- 25** N'ihi na oké egwu ka m'turu, o we biakwasim, Ihe nke m'turu ujø biakute-kwa-ram.
- 26** Anogham n'udo, anoghwam jù, ezughkwam ike; Ma ime-nkpatu biara.

ISI 4

Elifaz, bú onye Timan, we za, si,

- 2** Asi na otù onye anwa igwa gi okwu, ike gāgwu gi? Ma ònye puru ibochi onwe-ya n'ikwa okwu?
- 3** Le, i dowo ọtutu madu, aka na nti, I nême kwa ka aka nke nādighi ike di ike.

- 4** Okwu-gi nême ka onye nāsu ngongò guzosie ike, I nāba kwa ikperè néruru ala ume.
- 5** Ma ubu a ọ nābiakute gi, ike we gwu gi; O nēmetu gi aru, i we ma jijiji.
- 6** Ò bughi egwu-Chineke-gi bu ntukwasi-obi-gi? Ò bughi kwa izu-okè uzo-gi nile bu olileanya-gi?
- 7** Biko, cheta, ònye laworo n'iyì, mbe ya onwe-ya bu onye nēmeghi ihe ojo? Ma-ọbu òle ebe ezipuwo ndi ziri ezi?
- 8** Dika m'huworo anya, ndi nēgwu ajo ihe dika ala-ubi, Ndi nāgha kwa nmebu dika nkpuru-oghigha, ha nēwe ya dika ihe-ubi.
- 9** Site n'iku-ume Chineke ka ha nāla n'iyì, Site kwa n'ifufe nke iwe-Ya ka anēme ka ha gwusia.
- 10** O bụbọ-uja ọdum, na olu ọdum nābọ uja, Na ezé umu-ọdum, ka emebiworo.
- 11** Oke-ọdum nāla n'iyì site n'enweghi ihe ọ dobataro, Umu nke nne-ọdum ekesawo kwa onwe-ha.
- 12** Ma mu ka ezutara okwu n'ori nye, Ntim we nara ntakwu nke sitere na ya.
- 13** N'èchichè sitere n'ohù nile nke abali, Mbe oké ura nādakwasi madu,
- 14** Oké egwu zuterem, ya na ima-jijiji, O we me ka ọtutu ọkpukpum tua oké egwu.
- 15** Otù mọ we gabiga n'irum; Aji anu-arum we guzo ọtọ.
- 16** O nēguzo eguzo, ma amataghm otú ọ di n'ile ya anya; Otù udi di n'iru anyam: Idebe-ọnou-du di, ma olu ka m'nānu, si,
- 17** Madu, ọ gābu onye ezi omume kari Chineke? Nwòke gādi ọcha kari Onye kèworo ya?
- 18** Le, ọbuná ndi-orù-Ya ka O nādighi-atukwasi obi; Ndi-mọ-ozi-Ya ka O nēbo ebubo na ha bu ndi-nmehie:
- 19** Ò gesi kwa aña ghara ibo kari ndi bi n'ulo uro? Nke ntọ-ala-ha di n'ájá, Ndi anāzopia azopia dika nla.
- 20** Site n'ututu rue anyasi anētiha: Ha nāla n'iyì rue mbe ebighi-ebi, ma ọ dighi onye nātukwasi ya obi.
- 21** Àdopughi udò ulo-ikwū-ha nime ha? Ha nānwu, ọ bughi kwa n'amam-ihe.

ISI 5

- B**iko, kpo òkù; ọ di onye nāza gi? Ònye n'etiti ndi nsọ ka i gēche kwa iru?
- 2** N'ihi na nkpasu-iwe nēbu onye ọbagoro abagoro n'uche-ya, Ekworo nême kwa ka onye nenweghi uche nwua.
- 3** Mu onwem ahuwo onye ọbagoro abagoro n'uche-ya ka ọ nāba ngborogwu: M'we bua ebe-obibi-ya ọnou na mberede.
- 4** Umu-ya nānopu anya n'ebe nzoputa di, Ewe zopia ha n'ọnou-uzo-ama, O dighi kwa onye nānaputa ha.
- 5** Onye onye-agu nēripiagwu owuwe-ihe-ubi-ya, Nēsi kwa ọbuná n'ogwu were ya, Onyà nēkusi ume ike inwe àkù-ha.
- 6** N'ihi na ajo ihe adighi-esi n'ájá puta, O bughi kwa n'ala ka ọnọdu ojo si epuputa;
- 7** Kama anāmuputa madu nye Ọnọdu ojo, Dika icheke-oku nile nēfeli elu.
- 8** Ma mu onwem, m'gāchọ Chineke, Chineke ka m'gēbo kwa okwum:
- 9** Onye nême ihe uku, nke ngwuputa ala-ha nādighi; Oké ọlu rue mbe ọnou-ogugu adigh:
- 10** Onye nēnye miri-ozozo n'elu ala, Nēziga kwa miri n'elu ebe di n'èzi:
- 11** Ido ndi di ala n'ebe di elu; Ndi nēyi uwe-nkpe nō kwa n'elu nime nzoputa.

- 12** Ọ nēmebi èchichè nile nke ndi-aghughọ, Aka-ha adighi-eme kwa ihe ha zubere.
- 13** Ọ nējide ndi mara ihe n'aghughọ-ha: Ndum-ọdu nke ndi nāba n̄ba me-kwa-ra ngwa.
- 14** N'ehihie ka ha nēzute ọchichiri, Ha nāsoghari kwa ịsì n'etiti-ehihie, dika n'abali.
- 15** O we zoputa madu na mma-agha nke sitere n'ọn-ha, Bú ndi-obeye n'aka ndi di ike.
- 16** Onye nēnweghi ike we nwe olile-anyा, Ma ajo omume ekpuchiwo ọn-ha.
- 17** Le, onye ihe nāgara nke-ọma ka madu ahu bu, onye Chineke nābara nba: Aju-kwa-la ido-aka-na-nti nke Onye puru ime ihe nile.
- 18** N'ihi na Onye ahu nēme ka ihe bụe n̄bu, Ọ nēké kwa eke; O nētibù, aka-Ya nēme kwa ka adiri ndu.
- 19** Nime nkpa bụ isi ka Ọ gānaputa gi; Ozọ, n'asa ihe ojọ agaghi-emetu gi aru.
- 20** N'oké unwu Ọ ọaputawo gi n'ọn-wu; Ọaputa kwa gi n'aka mma-agha n'aghà.
- 21** Mbe ire nāpia utari agēzo gi; I gaghi-atu kwa egwu ihe-ike mbe ọ nābia.
- 22** I gāchì ihe-ike, chì kwa agu, ọchì; I gaghi-atu kwa egwu anu-ọhia nke uwa.
- 23** N'ihi na gi na nkume ọhia nile gādi n'ọbu-uba-ndu; Gi na anu ọhia gādi kwa n'udo.
- 24** I gāma kwa na ulo-ikwū-gi di n'udo; I gēlekota kwa ebe-obibi-gi, i gaghi-emehie kwa.
- 25** I gāma kwa na nkpuru-gi di ọtutu, Umu nke putara n'aru-gi gādi kwa ka ihe-ọkukú nke ala.
- 26** I gābia n'ílì n'eziþo agadi, Dika obo ọka si ala elu na mbe-ya.
- 27** Le nka, ayi egwuputawo ala-ya, otú a ka ọ di; Nuru ya, gi onwe-gi mata kwa ya n'onwe-gi.

ISI 6

Job we za, si,

- 2** Biko, ka atùa nkpasu-iwem nke-ọma, Ka ha buli kwa nmebim n'ihe-ötütù n'otù!
- 3** N'ihi na ubu a ọ di aró kari ájá oké osimiri nile: N'ihi ya ka okwum nile siheworo uzọ.
- 4** N'ihi na àkú nile nke Onye puru ime ihe nile di nimem, Nke ńsi-ha ka mom nāñu lhe-egwu Chineke nēdo onwe-ha n'usoro imegidem.
- 5** Inyinya-ibu-ọhia, ò nēti nkpu n'elu ahihia ndu? Ma-ọbu ehi, ò nēti nkpu n'elu nri agwara agwara nye ya?
- 6** Ànēri ihe nke nādighi uto n'ire, ma nnú adighi ya? Ma-ọbu uto di na nke di ọcha nime àkwá?
- 7** Ihe nkpuru-obim nāju imetu, Ihe ndia di ka nrim nke mebiri emebi.
- 8** Ọ gādim nō nma ma asi na aririom abia; Asi kwa na Chineke enyem olile-anyam!
- 9** Ọbuná ka Chineke kwe izopiam; Ka Ọ tópu aka-Ya, bipum.
- 10** Nkasi-obim we nādiru ubu a; M'we wulie elu n'ihe-n̄bu nke nādighi-enwe ọmiko: N'ihi na ezoghm okwu-ọn-ha nile nke Onye Nso.
- 11** Gini bu ikem na m'gēche? Gini bu kwa ọgwugwum, na m'gēme ka ndum di ogologo?
- 12** Ọ bu ike nkume ka ikem bu? Ma-ọbu anu-arum, ọ bu ọla?
- 13** Ọ bughi na iye-akam adighi nimem? Na enupuwo kwa nzube-ihe n'ebe m'nọ?
- 14** Onye obi nālọ ya miri kwesiri inwe ebere site n'aka eyì-ya; Bú onye nārapu kwa egwu Onye Nke puru ime ihe nile.
- 15** Umu-nnem aghoþuwom dika miri-iyi, Dika ebe miri-iyi nke nérùbiga nérù;
- 16** Nke nēji nji n'ihi ice, Nke snow nēzó onwe-ya nime ha:

- 17** Na mbe aneme ka ha di ọku ha töboro n'efu: Mbe o di ọku, ha tapuworo n'onodu-ha.
- 18** Ndi-ije nke uzo-ha nēchighari onwe-ha; Ha nārigo n'ebe töbörö n'efu, we la n'iyyi.
- 19** Ndi-ije nke Tima legidere anya, Usu-ndi-ije nke Sheba lere anya ha.
- 20** Ihere mere ha n'ihi na ha tukwasiri ha obi; Ha biaruru ebe ahu, iru-ha we nwughari n'ihi ihere.
- 21** N'ihi na ubu a unu abughi ihe; Unu nāhu ihe-ujø, we tua egwu.
- 22** Ọ bu na m'siri, Nyenum ihe? Ma-ọbu, Nyenu ihe-iri-ngo n'ihim site n'ákù-unu?
- 23** Ma-ọbu, Wepuganum n'aka onye-nkpabu? Ma-ọbu, Ɓaputanum n'aka ndi nême ka madu ma jijiji?
- 24** Zínum ihe, mu onwem gāba kwa nkiti: Me-kwa-num ka m'ghota ihe m'mehieworo n'amaghi-ama.
- 25** Le ka okwu-ọnlu nke ziri ezi si di irè! Ma gini ka iba-nba nke si n'ọnlu-unu puta nābara?
- 26** ɿnu nēchè na unu gābara okwu nba? Ebe okwu-ọnlu nile nke onye nādighi-atukwasi obi-ya n'ihe di ka ifufe.
- 27** Ozø kwa, n'aru nwa-nbei ka unu nēfekwasi nzà, Unu nēwere kwa eyì-unu zua ahia.
- 28** Ma ubu a kwenu ichem iru; Ọ bu kwa n'iru unu ka m'gēkwu okwu-ugha?
- 29** Biko, chigharianu, ka ajo omume ghara idi; E, chigharianu ozø, ezi omumem di nime ya.
- 30** Ọ di ajo omume di n'irem? Ȯkpo-ọnnum agaghi-amata ihe anāchosi ike?

ISI 7

- 1** Ȯ dighi obubu-agha diri madu n'elu uwa? ɿbochi-ya adighi ka ubochi onye egoro ọlu?
- 2** Dika orù si ekusie ume ike ibà n'okpuru ñdò, Na dika onye egoro ọlu si ele anya ugwo-olu-ya:
- 3** Otú a ka emeworom ha m'keta ọtutu ọnwa nke ihe-efu, Ọtutu abali nke m'nādóbu onwem n'ọlu ka ha gutawo-kwa-ra nyem.
- 4** Ọ buru na edinam, m'si, Ȯle mbe m'gēbili? ma anyasi esetiwo onwe-ya; Afø ejuwokwam na ntugharim rue chi-obubo.
- 5** Anu-arum nēyi ikpuru na oþe ájá; Akpukpø-arum atawo ata, we þaze.
- 6** Ubochim di garagara kari ọkpà eji kpa ákwà, Ha we gwusia nenweghi olile-anyा.
- 7** Cheta na ndum bu ifufe: Anyam agaghi-alaghachi ihu ezi ihe.
- 8** Anya onye nāhum agaghi-ekirim: Anya-Gi gādi n'arum, ma m'gaghi-adi.
- 9** Dika igwe-oji si agwusi, we la, Otú a onye nārida n'ala agaghi-arigota.
- 10** Ọ gaghi-alata n'ulo-ya ozø, Ebe-ya agaghi-amata kwa ya ọzo.
- 11** Mu onwem kwa, m'gaghi-eþochi ọnnum; Ka m'kwue nime nkpaþu nke mom; Ka m'tamue ntamu n'idi-ilu nke nkpuru-obim.
- 12** Ọ bu oké osimiri ka m'bu, ma-Ọbu ogologo anu nke di n'oké osimiri, Na I nēdo ndi-nche ichem?
- 13** Mbe m'siri, Ihe m'ji dina gākasim obi, Ihe-ndinam gēbupu ntamum;
- 14** I we were nrø me ka m'tua ujø, I site-kwa-ra n'ohù me ka m'tua egwu nke-uku:
- 15** Nkpuru-obim we roputa ntøbu, Na ọnwu kari ọkpukpum ndia.
- 16** Ajuwom ndu; m'gaghi-adi ndu rue mbe ebighi-ebi: Rapum; n'ihi na otù nku-ume ka ubochim nile bu.

- 17** Gini ka madu bu, na I nême ya ka ọ di uku, Na I nätukwasi kwa ya obi-Gi,
- 18** Na I nëleta kwa ya ututu nile, Na I nänwaputa ya na mbe dikarisiri ntà nile?
- 19** Rùe ole mbe ka I nágaghi-elepumanya, Ka I nágaghi-arapum rue mbe m'lodara ọnimirim?
- 20** Asi na emehiewom, gini ka m'nême Gi, Gi Onye nêche madu? N'hi gini ka I doworom ibu ihe-ndakwasi n'ebé I no, M'we ghoro onwem ibu?
- 21** Ma gini mere I nädighi-ebupu njehiem, me ka ajo omume gabiga? N'hi na ubu a m'gédina n'ájá: I gâchôsikwam ike, ma m'gaghi-anó.

ISI 8

Bildad, bú onye Shua, we za, si,

- 2** Rùe ole mbe ka i ganékwu ihe ndia? Rù kwa ole mbe ka okwu nile nke ọnú-gi gâbu ifufe di ike?
- 3** Chineke, Ọ neme ka ikpé ƙago aƙago? Ma-øbu Onye Nke puru ime ihe nile, Ọ nême ka ezi omume ƙago aƙago?
- 4** Ọ buru na umu-gi emehiewo megide Ya, Ọ we zilaga ha n'aka nmehie-ha:
- 5** Ọ buru na gi onwe-gi achosie Chineke ike, We riø Onye Nke puru ime ihe nile aririo-amara;
- 6** Ọ buru na onye di ọcha n'obi na onye ziri ezi ka i bu; N'ezie ubu a Ọ gëtetara gi, Me ka ebe-obibi nke ezi omume-gi di n'udo.
- 7** Ọ bu ezie na nmalite-gi di ntà, Ma ikpe-azu-gi gëbù ibù nke-uku.
- 8** N'hi na, biko, juu ọbo mbu, Dozie onwe-gi imata ihe ndi bu nna-ha gwuputara:
- 9** (N'hi na nke nnyahuru ka ayi bu, ayi amaghi kwa ihe, N'hi na onyinyo ka ubochi-ayi nile bu n'elu uwa:)
- 10** Ndi ahu, hà agaghi-ezí gi ihe, gwa gi okwu, Si n'obi-ha weputa okwu?
- 11** Papyrus, Ọ gëtolite elu ma apiti adighi? Amì, ọ gëbù ibù ma miri adighi?
- 12** Mbe ọ no n'ima akwukwò ndu, mbe akébighi ya, Ọ nëbu ahihia ọ bulu uzø akponwu.
- 13** Otú a ka okporo-uzø ndi nile nêchezø Chineke si di; Olile-anyá nke onye emeruru emeru gâla n'iyyì:
- 14** Onye agâkpaji okwukwe efu ya, Ntukwasi-obi-ya bu kwa ulo ududo.
- 15** Ọ gâdabere n'aru ulo-ya, ma ọ gaghi-eguzo: Ọ gëjide ya, ma ọ gaghi-eguzosi ike.
- 16** Dika osisi ndu ka ọ di n'iru anyanwu, Ome-ya nëpusa n'ubi-ya abara ogige.
- 17** Nkpôrogwu-ya nêkekøta onwe-ha n'aru obo nkume, Ọ náhu ebe nkume anya.
- 18** Ọ buru na esi n'ebé-ya loda ya, Ọ gâgonari kwa ya, si, Ahughm i.
- 19** Le, nka bu obi-utø, nke uzø-ya, Ma ndi ozø gësi n'ájá pue.
- 20** Le, Chineke agaghi-aju onye zuru okè, Ọ gaghi-ejide kwa aka ndi nême ihe ojo.
- 21** Rue mbe Ọ gëwere ichì-ochì mejue ọnú-gi, Were kwa iti-nkpu mejue eþubere-ọnú-gi.
- 22** Ndi nákpo gi asì gëyi ihere dika uwe; Ulo-ikwù nke ndi nêmebi iwu agaghi-adi kwa.

ISI 9

Job we za, si,

2 N'ezie amawom na ọ di otú a: Ma madu, ḥ gēsi aña buru onye ezi omume n'iru Chineke?

3 Ọ buru na ọ to ya utø iso Ya je n'ikpé, Ọ gaghi-aza Ya otù okwu nime nnù okwu abua na ọgu iri.

4 O nwere obi nke mara ihe, Ọ nāba kwa ume n'ike: Ḫonye mere onwe-ya ka o sie ike imegide Ya, we nō n'udo?

5 Onye nākwapu ugwu, ma ha amaghi ya, Mbe Ọ kwatuworo ha n'iwe-Ya.

6 Onye nēme ka uwa me nkpatu pua n'ọnodu-ya, Ogidi-ya nile we ma jjiji.

7 Onye nāgwa anyanwu okwu, o we ghara iwa; Ọ nākachi kwa kpakpando akàrà.

8 Onye nání Ya nēseti elu-igwe, Nāzokwasi kwa ebe nile di elu nke oké osimiri ukwu.

9 Onye nēme Bear, na Orion, na Pleiades, Na ime-ulø nke Ndida.

10 Onye nēme ihe uku, rue mbe ngwuputa ala-ha nādighi; Na oké ọlu rue mbe ọnu-ogugu nādighi.

11 Le, Ọ nāgabiga n'akukum, ma adighm-ahu Ya: Ọ nāga kwa n'iru, ma adighm-amata Ya.

12 Le, Ọ nānwude ihe, Ḫonye gēme ka Ọ laghachi azu? Ḫonye gāsi Ya, Gini ka I nēme?

13 Chineke agaghi-eme ka iwe-Ya laghachi; Ndi nēyere Rehab aka ruru ala n'okpuru Ya.

14 Mù onwem gēsi kwa aña za Ya, Roputa kwa okwum nile m'gāgwa Ya?

15 Onye, ọ buru na abum onye ezi omume, m'gaghi-aza Ya; Kama m'gāriø onye nēkpem ikpe aririo-amara.

16 Ọ buru na m'kpowo òkù, O we zam; M'gaghi-ekwe kwa na Ọ nara nti n'olum;

17 Bú Onye nēji oké ifufe chifiam aru, Onye nēme kwa ka oþubu-mmam, bú nke eþurum, ba uba n'efù.

18 Ọ gaghi-ekwem ka m'turu ndu, Kama Ọ nēme ka afø jum n'ihe-ilu nile.

19 Ọ buru na ayi ekwue okwu bayere ike nke onye nwe ume, le, Ọ nō ya! Ma ọ buru na ayi ekwue okwu bayere ikpé, Ḫonye gākaram mbe?

20 Ọ buru na abum onye ezi omume, ọnum gāmam ikpe: Onye zuru okè ka m'bu, o we si na abum onye þagorø aþago.

21 Onye zuru okè ka m'bu; adighm-amara nkpuru-obim; Ajum ndum.

22 Otù ihe aju ka ọ bu; n'ihi ya ka m'siri, Onye zuru okè na onye nēmebi iwu ka Ya onwe-ya nēme ka ha gwusia.

23 Ọ buru na utari eme ka madu nwua n'otù ntabi-anyia, Ọ gāchì onwunwa onye nēmeghi ihe oþo òchì.

24 Enyewo uwa n'aka onye-nmehie: Ọ nēkpuchi iru ndi-ikpe-ya; Ọ buru na ọ bughi Ya, Ḫonye kwa ka ọ bu?

25 Ma ubochim nile di garagara kari ọba-oso: Ha aþalagawo, ha ahughi ezi ihe.

26 Ha agabigawo n'iru dika uþo amì: Dika ugo si efedakwasi ngwa ngwa n'anu ọ géri.

27 Ọ buru na asim, Ka m'chezø ntamum, Ka m'rifu iru ujøm, þasa irum:

28 Anamatu uþo ihe-nþum nile, Amawom na I gaghi-agum n'onye nēmeghi ihe oþo.

29 Agama mu onwem ikpe; N'ihi gini kwa ka m'døþuru onwem n'olu n'efu?

30 Ọ buru na ewerem miri snow sa arum, Were kwa nchà me ka ọbu-akam abua di ọcha;

31 Mbe ahu I gābiayem n'olùlù, Uwem gākpókwam ihe-árú.

32 N'ihi na Ọ bughi madu, otù m'bu, na m'gāza Ya, Na ayi gābiakota n'ikpé.

33 Ọ dighi odozi-okwu di n'etiti ayi, Nke gātukwasi ayi abua aka-ya.

34 Ya wezuga nkpa-n'aka-Ya n'arum, Ka oké ujø-Ya ghara ime ka m'tua egwu nke-uku:

35 Ka m'kwue okwu, ghara itu egwu Ya; N'ihi na ọ bughi otú a ka m'di n'ebe mu onwem nọ.

ISI 10

Ike ndum agwuwo nkpuru-obim; Ka m'rapuru onwem ntamum; Ka m'kwue okwu n'idi-ilu nke nkpuru-obim.

2 M'gāsi Chineke, Amalam ikpe; Me ka m'mara ihe kpatara I ji som se okwu.

3 Ọ di Gi nma ka I mebue nmebu, Ka I ju ndobu-n'olu nke ọbu-aka-Gi abua, We mukwasi ihè na ndum-odu ndi nêmbe iwu?

4 Ọ buanya anu-aru ka I nwere, Ma-ọbu na I nāhu dika madu si ahu?

5 Ọ bu dika ubochi madu si di ka ubochi-Gi di? Ma-ọbu arø-Gi, hà di ka ubochi madu,

6 Na I nāchọ ajo omumem, Nāju kwa ase nmehiem?

7 Ọ bu ezie na I mara na adighm-emebi iwu; Ọ dighi kwa onye ọ bulanānaputa n'aka-Gi.

8 Aka-Gi dozirim, we kpuam Ka m'buru otù buruburu; ma I nēlodam.

9 Biko, cheta na dika urø ka I kpuworom; ì gême kwa ka m'laghachi n'ajá?

10 Ọ bughi dika miri-ara ka I nāwusim, Me ka m'raru araru dika cheese?

11 Akpukpo-aru na anu-aru ka I yikwasirim, Were kwa ọkpukpu na akwara kpam dika ákwà.

12 Ndu na ebere ka I meworo ka m'nwe, Nlekota-gi edebewo kwa mom.

13 Ma I zoro ihe ndia n'obi-Gi; Amawom na nka di n'aka-Gi:

14 Ọ buru na emehiewom, I nēlezikwam anya, I gaghi-agupukwam n'ajo omumem.

15 Ọ buru na emebiwom iwu, ahuhu dirim; Ọ buru kwa na abum onye ezi omume, m'gaghi-eweli isim elu; Ebe nlelìm juworom afo, Ya na ilekwasin nwedam anya.

16 Ọ buru kwa na isim ewelie onwe-ya n'elu, dika ọdum nke nābø uja ka I nāchu ntám: I we laghachi gosi Onwe-gi onye di ebube megidem.

17 I nême ka ndi-àmà-Gi di ọhu n'irum, Nême kwa ka nkpasu-iwe-Gi ba uba n'ebe m'nø; Nbanwe na usu-ndi-agha di n'ebe m'nø.

18 N'ihi gini kwa ka I ji me ka m'si n'àkpà-nwa puta? M'gēkubìwori ume, ọ dighi kwa anya gāhum.

19 Dika agāsi na ọ dighi mbe m'nø, otù a ka m'gādi; Site n'afø nnem rue ìlì ka agēbum.

20 Ubochim adighi ole-na-ole? rapu kwa, Dopu Onwe-gi n'ebe m'nø, ka m'we ọbasia irum hwantí,

21 Tutu alam, ghara kwa ilaghachi, Rue ala ọchichiri, na onyinyo ọnwu;

22 Ala oké ọchichiri, dika oké ọchichiri onwe-ya; Ala onyinyo ọnwu, nke usoro nādighi ya, Ebe ọmumu-ihè di kwa ka oké ọchichiri.

ISI 11

Zofa, bú onye Neama, we za, si,

2 Àgaghi-aza ọtutu okwu? Àgāgu kwa onye ebuñere-ọnnu n'onye ezi omume?

3 Ekwukwu-Gi nile nême ka madu ọba nkiti; I we chìa ọchì, ma ọ dighi onye nême ka ihere me gi.

- ⁴ I we si, Nmutam di ọcha, M'di kwa ọcha n'anya-Gi.
- ⁵ Ma otú ọ di, o gādim nō nma ma asi na Chineke ekwue okwu, Saghe ebuñere-önü-Ya megide gi;
- ⁶ Gosi gi ihe-nzuzo nile nke amam-ihe, Na ọ di okpukpu n'izube ihe. Gi mara kwa na Chineke nême ka echezorọ gi ufodu nime ajo omume-gi.
- ⁷ Ì gēsi n'ogwugwu chọputa Chineke? Ì gāchoputa Onye Nke puru ime ihe nile rue ebe Ọ soturu?
- ⁸ Ọ ra ka ebe di elu nile nke elu-igwe; gini ka i gēme? Ọ di omimi kari ala-mọ; gini ka i gāmara?
- ⁹ Ọtùtù-ya di ogologo kari uwa, Di kwa obosara kari oké osimiri.
- ¹⁰ Ọ buru na Ọ ga n'iru, mechibido madu uzọ, Kpokota nkpoköta, ònye gēme kwa ka Ọ laghachi?
- ¹¹ N'ihi na Ya onwe-ya mara madu efu: Ọ nāhu kwa ajo ihe, mbe Ọ nādighi-elegide ya anya.
- ¹² Ma nkpoköro madu gēnwe obi, Mbe amuru nwa-inyinya-ibu-ohia ka ọ buru madu.
- ¹³ Ọ buru na gi onwe-gi edozie obi-gi, We ọba ọbu-aka-gi abua n'ebe Ọ no;
- ¹⁴ Ọ buru na ajo ihe adi n'aka-gi, me ka ọ di n'ebe di anya, Ekwe-kwa-la ka ajo omume biri nulo-ikwū-gi nile;
- ¹⁵ N'ihi na mbe ahu i gēweli iru-gi nēnweghi ọlu n'aru-gi; I gābu kwa ihe siri ike dika ọla awuru awu, i gaghi-atu kwa egwu:
- ¹⁶ N'ihi na gi onwe-gi gēchezo onodu ojo gi, Dika miri nke gabigara agabiga ka i gēcheta ya:
- ¹⁷ Kari etiti-ehihie ka ubochi ndu-gi gēbili kwa; Ọ buru na oké ọchichiri adi, ọ gādi ka ututu.
- ¹⁸ I gātukwasi kwa obi, n'ihi na olile-anyi di; I gēnyocha kwa, were ntukwasi-obi dina.
- ¹⁹ Ozọ kwa, i gāmakpu, ọ dighi kwa onye nême ka i ma jijiji; Ọtutu madu gēme kwa ka iru-gi dajua.
- ²⁰ Ma anya ndi nēmebi iwu gādala n'isi, Ebe-nbalaga alanariowo kwa ha n'iyì, Nkubì-ume bu kwa olile-anyi-ha.

ISI 12

- J**ob we za, si,
- ² N'ezie unu onwe-unu bu ndi bu ihe, Unu na amam-ihe gānwukọ n'otù.
- ³ Enwe-kwa-ram obi dika unu; Mu onwem abughi onye dara ada kari unu: Ma ònye ka ọ bu nke ihe dika ndia nādighi n'aka?
- ⁴ Onye bu ihe-ochì nke madu-ibe-ya ka m'bu, Bú onye nākpoku Chineke, O we za ya: Ihe-ochì ka onye ezi omume nke zuru okè bu.
- ⁵ Nleda diri ọdida n'èchichè onye no jū; Edoziwo ya nye ndi ukwu-ha nāþuchapu abuchapu.
- ⁶ Ulo-ikwū nile nke ndi nāpunara madu ihe di n'udo, Ntukwasi-obi di-kwa-ra ndi nākpasu Chineke iwe; Bú onye ọ bulu nke wetaworo chi-ya n'aka-ya.
- ⁷ Ma otú ọ di, biko, juu anumanu, ha gēzí kwa gi ihe, Na anu-ufe nke elu-igwe, ha gēgosi kwa gi:
- ⁸ Ma-Ọbu gi na uwa kparita uka, o gēzí kwa gi ihe; Azù nke oké osimiri gākọ-kwa-ra gi.
- ⁹ Ọ bu onye nāmaghi n'ihe ndia nile, Na aka Jehova emewo nka?

- 10** Onye nkpuru-obi nke ihe ọ bulu di ndu di n'aka-Ya, Ya na mọ nke anu-aru nile nke madu.
- 11** Nti, ọ dighi-anwa okwu? Okpo-ọnụ kwa, ọ dighi-edeturu onwe-ya ihe-oriri-ya?
- 12** Nime ndi kara nká ka amam-ihe di, N'ubochi ndu di ogologo ka nghọta di kwa.
- 13** N'aka-Ya ka amam-ihe na idi-ike di; Ọ nwere ndum-odu na nghọta.
- 14** Le, Ọ nākwada ihe, agaghi-ewu kwa ya ozọ; Ọ nēmechibido madu uzo, agaghi-emeghe kwa ya.
- 15** Le, Ọ nēbochi miri, ha takorọ; Ozọ, ọ nēzipu ha, ha we kpùe uwa iru.
- 16** N'aka-Ya ka ike na nzube-ihe di; O nwere onye nēmehie n'amaghi-ama na onye nēme ka madu mehie n'amaghi-ama.
- 17** Ọ nēme ka ndi nādu odu la dika onye akwatara ihe-ya n'agha, Ọ nēme kwa ndi-ikpe ka ha ghọ ndi-nzuzu.
- 18** Abu ndi-eze kere ka Ọ topuworo, We ke ihe-ọkiké n'úkwù-ha.
- 19** Ọ nēme ka ndi-nchu-àjà la dika onye akwatara ihe-ya nagha, Ndi nādigide ka Ọ nēme kwa ka ha kpùe iru.
- 20** Ọ nēwezuga okwu ebuñbere-ọnụ nke ndi kwesiri ntukwasi-obi, Ezi uche nke ndi-okenye ka Ọ nēwepu kwa.
- 21** Ọ nāwusa nleda n'aru ndi amara aha-ha, Akpukpó-úkwù nke ndi di ike ka Ọ kpopu-kwa-ra.
- 22** Ọ nēsi n'ochichiri kpughepu ihe di omimi, We me ka onyinyo ọnwu puta ìhè.
- 23** Ọ nēme ka mba di uku, Ọ nēme kwa ka ha la n'i'yì: Ọ nābasa mba, nēdu kwa ha.
- 24** Ọ nēwezuga obi ndi-isi nke ndi uwa, We me ka ha waghari n'ebe tōbọrọ n'efu ebe uzo nādighi.
- 25** Ha nāsoghari ìsì n'ochichiri nēnweghi ìhè, O we me ka ha kpafue dika onye nūbigaworo manya ókè.

ISI 13

Le, ihe a nile ka anyam huworo, Ntim anuwo, ghọta kwa ya.

- 2** Dika ọmuma-ihe-unu si di, otú a ka m'maworo, ọbuná mu onwem: Mu onwem abughi onye dara ada kari unu.
- 3** Ma mu onwem, Onye Nke puru ime ihe nile ka m'gāgwa okwu, Ọ nātōkwam utø isoro Chineke ru uka.
- 4** Ma otú ọ di, unu onwe-unu bu ndi nētekpu madu okwu-ugha dika ihe-ntekpu, Ndi-dibia efu ka unu nile bu.
- 5** Ọ gādim nō nma ma asi na unu abasi nkiti! Ọ we ghoro unu amam-ihe.
- 6** Biko, nurunu iru-ukam, Na-kwa-nu nti n'ikpe-ọnụ nile nke ebuñbere-ọnum.
- 7** Ọ bu Chineke ka unu gēkwuru okwu ajo omume? Ọ bu Ya ka unu gēkwu-kwa-ra okwu aghughọ?
- 8** Ọ bu Ya ka unu gāhu iru-ọma? Ọ bu Chineke ka unu gāluru ọgù?
- 9** Ọ di nma ka O gwuputa ala unu? Ma-ọbu dika madu si akwa madu emò, ọ bu otú a ka unu gākwa Ya emò?
- 10** Ọ ghaghi ibara unu nba, Ọ buru na unu ahu madu iru-ọma na nzuzo.
- 11** Nbùli-elu-Ya adighi-eme ka unu tua egwu nke-uku? Oké egwu-Ya adighi-adakwasi kwa unu?

- 12** Okwu-ncheta nile unu bu ilu nke ntu, Ihe-nb̄ochi uro ka ihe-nb̄ochi nile unu bu.
- 13** Ɓanu nkiti, pua n'ebe m'nø, ka m'kwu kwa, mu onwem, Gini gāgabiga kwa n'arum?
- 14** N'ihi gini ka m'gēburu anu-arum n'ezém, Tiye kwa ndum n'qbu-akam?
- 15** Le, Ọ gēb̄um; m'gaghi-echere: Otú ọ di, uzom nile ka m'gāru uka n'iru Ya.
- 16** Ọzø, Ya onwe-ya gāburum nzoputa; N'ihi na onye emeruru emeru agaghi-abia n'iru Ya.
- 17** Nurunu okwum nile nke-oma, Ka nkuputam di kwa na nti-unu.
- 18** Biko, le, edowom ikpém n'usoro; Amawom na mu onwem bu onye ezi omume.
- 19** Onye bu onye ahu nke mu na ya gēkpe ikpe? N'ihi na ubu a ka m'gāba nkiti, kubie ume.
- 20** Nání emelam ihe abua, Mbe ahu m'gaghi-ezopu onwem n'iru Gi:
- 21** Me ka obufaka-Gi dipu n'arum n'ebe di anya; Ka oké ujø-Gi ghara kwa ime ka m'tua egwu nke-uku.
- 22** Gi kpø kwa òkù, mu onwem gāza kwa; Ma-obufu ka m'kwue, I we zam.
- 23** Àjo omume na nmehie m'nwere di ole? Me ka m'mara njehiem na nmehiem.
- 24** N'ihi gini ka I nēzo iru-Gi, Nēchè kwa na mu bu onye-iro n'ebe I nø?
- 25** Ì gēme ka akwukwø osisi nke ifufe nēfepu ma jijiji? Ma-obufu Ì gāchu ahiahia ọka kporo akpø?
- 26** N'ihi na I nēde ihe di ilu n'akwukwø megidem, I nēme kwa ka m'nweta ajo omume nile m'mere n'okorobiam:
- 27** I nētiye kwa ukwum abua n'otosi, nēlezi kwa okporo-uzom nile anya; I nākpa Onwe-gi ókè buruburu obufu-ukwum:
- 28** Bú madu nke di ka ihe rere ure nke nāka nká, Dika uwe nke nla riworo.

ISI 14

- M**adu nke nwayi muru, Ub̄ochi-ndu-ya di nkpunkpu, afø ejuwo kwa ya n'ahuhu.
- 2** Dika okoko-osisi ka ọ putaworo, ewe nēbipu ya: O we nāb̄alaga dika onyinyo, ọ dighi-eguzo kwa.
- 3** Ọ bu kwa n'aru onye a ka I megheworo anya-Gi, Me ka m'so Gi ba n'ikpé?
- 4** Ọ gādim nō nma ma asi na ihe ọcha gāputa n'ihe ruru árú! ọ dighi otù ihe ọcha gāputa na ya.
- 5** Ebe ihe akara àkà ka ubochi-ya nile bu, ọnu-ogugu nke ọnwa-ya nile di n'aka-Gi, I mewo ókè-ya, ọ gaghi-agabiga kwa ya;
- 6** Lepu ya anya, ka o we kwusi, Rue mbe ubochi-ya gātø ya utø, dika onye egoro ọlu.
- 7** N'ihi na olile-anyा diri osisi na ọ gēpute ọzø, ma ebutue ya, Na ome-ya agaghi-akwusi kwa.
- 8** Ọ buru na nkpörögwu-ya eme ochie n'ala, Ogwe-ya anwu kwa n'ájá;
- 9** Site n'ísì miri ọ gāma akwukwø, Wa kwa alaka dika ihe akuru aku.
- 10** Ma onye di ike gānwu, ike gāgwu kwa ya: Madu we kubie ume, òle ebe ọ nø kwa?
- 11** Miri esiwo n'oké osimiri la, Osimiri we tasia, takorø;
- 12** Otú a madu edinawo, ọ dighi-ebili kwa: Rue mbe elu-igwe nādighi, ha agaghi-eteta, Agaghi-akpote kwa ha n'ura-ha.
- 13** Ọ gādim nō nma ma asi na I zobem n'ala-mø, Ma asi na I debem na nzuzo, rue mbe iwe-Gi laghachiri, Ma asi na I kparam ókè, we chetam!

- 14** Ọ buru na madu anwua, ọ gadi ndu ọzọ? Ubọchi nile nke obubu-agham ka m'gēche, Rue m'bè n'banwem gābia.
- 15** I gākpó òkù, mu onwem gāza kwa Gi: Agu ọlu aka-Gi gāgu Gi.
- 16** N'ihi na ubu a I nāgu nzó-ukwum ọnou: ì dighi-elezi nmehiemanya?
- 17** Akachiwo njehiem akàrà n'àkpà, I we tekpue ajo omumem ihe.
- 18** Ma otú ọ di, ugwu nke nāda ada nāla n'iyì, Anākwapu kwa oké nkume n'ọnodu ya.
- 19** Miri nême ka nkume ta; Orúrú-ya nānachapu ájá ala: Olile-anyia madu ka I mewo-kwara ka ọ la n'iyì.
- 20** I nwere ike n'aru ya rue m'bè ebighi-ebi, ọ we la; I nême ka iru-ya ƙanwe, I we zilaga ya.
- 21** Anāsopuru umu-ya ndikom, ma ọ dighi-ama ya; Ha nāgho kwa ndi ntà, ma ọ dighi-amata ihe bayere ha.
- 22** Nání na o nēbu anu-aru-ya nke dikwasi ya n bụ, Nkpuru-obi-ya nke di nime aru-ya nēru kwa újú.

ISI 15

Elifaz, bú onye Timan, we za, si,

- 2** Onye mara ihe, ọ gēwere ọmuma-ihe nke bu nání ifufe za? Ọ gēmeju kwa afo-ya n'ifufe Iru-anyanwu?
- 3** Ọ gēwere okwu nābaghi n'ihe ru uka, Ma-ọbu okwu nke ọ nējighi ha bara madu urù?
- 4** E, gi onwe-gi nêmebi egwu, Nēbilata kwa ntughari-uche n'iru Chineke.
- 5** N'ihi na ajo omume-gi nēzi ọnou-gi ihe, I nāroputa kwa ire ndi-aghughó.
- 6** Ọnu-gi nāma gi ikpe, ọ bughi mu onwem; Ebubere-ọnou-gi nāza kwa imegide gi.
- 7** Ì bu madu mbu amuru? Ma-Ọbu àmuputara gi tutu ugwu adi?
- 8** Ọ bu ìzù nzuzo Chineke ka i nēge nti? Ì nēbilata-kwa-ra onwe-gi amam-ihe?
- 9** Gini ka i mara nke ayi nāmaghi? Ì nāghota ihe nke nādighi nime ayi?
- 10** Ma onye-isi-awo ma onye kara nká nō n'etiti ayi, Ndi ubọchi ndu-ha ka nke nna-gi nke-uku.
- 11** Nkasi-obi Chineke adikara gi ntà, Ha na okwu nke nēmeso gi nwayo?
- 12** Gini mere obi-gi ji ebupu gi? Gini me-kwa-ra anya-gi abua ji atabi?
- 13** Na i nēchighari mō-gi imegide Chineke, We me ka okwu nile di otú a si n'ọnou-gi puta.
- 14** Gini ka madu bu, na ọ gādi ọcha n'obi, Na ọ gābu kwa onye ezi omume, bú onye nwayi muru?
- 15** Le, Ọbuná ndi nsọ Ya ka Ọ nādighi-atukwasi obi; Ọzọ, elu-igwe adighi ọcha n'anya-Ya.
- 16** Onye-árú nke ƙaruru ƙaruru dika miri gēsi kwa aña di ọcha n'anya-Ya, Bú madu nke nāñu ajo omume dika miri?
- 17** M'gēkwuputara gi, gem nti; Ma nka ka m'huworo, m'gākọ kwa ya:
- 18** (Nke ndi mara ihe nēgosi Site na ndi bu nna-ha, ha ezoghi kwa ya;
- 19** Ndi ahu, náni ha, ka enyere ala, Ọ dighi kwa Ọbìa gabigara n'etiti ha:)
- 20** Ubọchi nile nke onye nêmebi iwu ka onye ahu nābali, Bú Ọnu-ogugu arọ nke ezobeworo nye onye nême ka madu ma jijiji.
- 21** Olu oké egwu di na nti-ya abua; M'bè ọ nō n'udo ka onye nāpunara madu ihe gābiakute ya:
- 22** Ọ dighi-ekwe na ọ gēsi n'ochichiri lata, Onye anēche nche inye mma-agha ka ọ bu:

- 23** Onye nāwaghari icho nri ka o bu, o nāsi, Òle ebe o di? O mawo na edoziwo ubochi ochichiri n'aka-ya:
- 24** Ahuhu na nkpà nême ka o tua egwu nke-uku; Ha nwere ike n'aru ya, dika eze nke no na njikere ibu agha:
- 25** N'ihi na o setipuwo aka-ya imegide Chineke, O bu kwa imegide Onye Nke puru ime ihe nile ka o nême onwe-ya onye di ike;
- 26** O nēwere olu kwesiri ike Ṋakwasí Ya, Were kwa ihe-nbochi di ibidi nke ota-ya:
- 27** Nihi na o werewo abuba-ya kpuchie iru-ya, Me ka abuba nke di aró di n'úkwù-ya;
- 28** O we biri n'obodo ezopuru n'uwa, Nime ulo nke madu nādighi-ebi nime ha, Nke ejikereworo igho obo-ihe.
- 29** O gāghi-abu ḥagaranya, àkù-ya adighi-eguzosi kwa ike, O dighi-eseti kwa ihe ha nwere n'uwa.
- 30** O gaghi-esi n'ochichiri wezuga onwe-ya; Ire-óku gēme ka ome-ya kpo nku, O gēwezuga kwa onwe-ya site n'iku-ume nke onu-Ya.
- 31** Ka o ghara ikwere n'ihe-efu, eduhiewo ya: N'ihi na ihe-efu gābu ihe-nbanwe-ya.
- 32** Tutu ubochi-ya erue ka agēmezü ya, Alaka-ya agaghi-adi ka ahiahia ndu.
- 33** O gēnwosisi nkpuru-vine-ya nke nāchaghi acha, dika osisi vine, O gātuda kwa okoko-osisi-ya, dika osisi olive.
- 34** N'ihi na nzukø nke onye emeruru emeru gābu ndi nāpughi imu nwa, Oku gēripia ulo-ikwū nile nke ndi-ngo.
- 35** Ha nāturu ime onodu ojo, mua ajo ihe, Afo-ha nēdozi kwa aghughø.

ISI 16

Job we za, si,

- 2** Anuwom otutu ihe dika ihe ndia: Ndi-nkasi-obi nēweta onodu ojo ka unu nile bu.
- 3** Òkwu nke bu nání ifufe gēnwe ḥogwugwu? Ma-øbu gini nême gi ka i di irè, na i nāza okwu?
- 4** Ka mu onwem kwu kwa okwu dika unu; O buru na nkpuru-obi-unu adi n'onodu nkpuru-obim, M'gēnwe ike ijikota okwu imegide unu, Na ifufe isim imegide unu.
- 5** M'gēwore onum ba unu ume, Nmeghari eþubere-ønum gēþochi kwa ihe-nþu-unu.
- 6** O buru na ekwuem, adighi-eþochi ihe-nþum: Ma o buru na arapum, gini gësi n'arum la?
- 7** Otú o di, uþu a O mewo ka ike gwum: I mewo ka nzukøm nile ghø ebe toþorø n'efu.
- 8** I we jisiem ike, o ghøwo ihe-àmà megidem: Òtitá-arum we nēbili imegidem, O nāzam n'iru.
- 9** Iwe-ya adokawom O we kpom asi; O takwasiwom ikekere ezé-Ya: Onye-nkpaþum nāchichapu anya-Ya n'arum.
- 10** Ha asaghepuwo onu-ha n'arum, Were ita-uta tiem aka na ñti: Ha nāchikøzu onwe-ha n'otù imegidem.
- 11** Chineke nêmechibidom uzø nye ndi ajo omume, N'aka ndi nêmebi iwu ka O nātubàkwam.
- 12** Anòm n'udo, O we mebiem; Ozo, O jidewo olum, piajisiám, Me ka m'biliere Onwe-ya ibu ihe O dotara iþa àkú.
- 13** Àkú-Ya nile dim buruburu, O nāþawa akurum, O dighi-enwe kwa òmiko n'arum; O nāwusi òlùlùm n'ala.

- 14** O nētipúm ntipú n'elu ntipú-ibe-ya; O nābakwasim dika dike.
- 15** Ákwà-nkpe ka m'dukotaworo n'elu akpukpo-arum, Turughari mpim n'ájá.
- 16** Irum nācha Ọbara-Ọbara site n'ikwa-ákqwá, Na mbubere-anyam ka onyinyo Ọnwu di kwa;
- 17** Ọ bughi n'ihi na ihe-ike di n'ọbu-akam, Ekperem di kwa Ọcha.
- 18** Ala, ekpuchila Ọbaram, Ka Ọnọdu ghara idiri iti-nkpum.
- 19** Ọbuná u bụ a, le, n'elu-igwe ka Onye-àmàm nọ, Onye nēkwurum nọ kwa n'ebe di elu.
- 20** Ndi-eyìm bu ndi nākwam emò: Ma ọ bu n'ebe Chineke nọ ka anyam nātusisi anya-miri;
- 21** Ka otù onye we so Chineke ruara madu uka, Dika nwa nke madu si aruara madu-ibe-ya uka.
- 22** N'ihi na arọ ole-na-ole gābia, M'we je n'użo m'gaghi-alaghachi.

ISI 17

- E**mebiwo mom, emewo ka ubochim gwusia, Ílì dirim.
- 2** N'ezie ikwa-emò diyerem, Anyam nānọ kwa Ọnọdu-abali n'ikpasu-obi-ilu nile ha.
- 3** Biko, do ihe-ibe, burum onye-mbe n'ebe Gi onwe-gi nọ; Ònye ka ọ bu, bú onye gānaram n'aka?
- 4** N'ihi na I zopuwo obi-ha n'inwe ezi uche: N'ihi ya I gaghi-ebuli ha elu.
- 5** Onye nēgosi ndi-eyì-ya inara òkè, Ọbuná anya umu-ya gādala n'isi.
- 6** Ozø, O guzowom dika ilu nke ndi nile di iche iche; Onye ha nābusa Ọnu-miri n'iru-ya ka m'ghowó-kwa-ra.
- 7** Anyam we nāhu inyoghi-inyoghi site na nkpasu-iwe, Ihe dim n'aru di ka onyinyo, ha nile.
- 8** Ibobo bayere nka gānwu ndi ziri ezi n'aru, Onye nēmeghi ihe ojo gākpote kwa onwe-ya imegide onye emeruru emeru.
- 9** Ma onye ezi omume gējisi ike n'iso uzo-ya, Onye nke aka-ya abua di Ọcha ganāga n'iru n'iru n'inwe ume.
- 10** Ma otú ọ di, biko, unu nile chigharia, bia: Ma m'gaghi-achọta onye mara ihe n'etiti unu.
- 11** Ubochim nile agabigawo, emebiwo nzubem nile, Bú ihe-nnweta nke obim.
- 12** Ha nēdo abali n'ọnọdu ehiehie: Ha nāsi, Ìhè di nso iru Ọchichiri.
- 13** Ọ buru na elem anya ala-mọ na ọ gābu ụlọm; Ọ buru na abasawom uted n'ochichiri;
- 14** Ọ buru na akpawom olùlù òkù, si, Nnam ka i bu; Kpọ kwa ikpuru òkù, si, Nnem na nwahnem nwayi ka i bu;
- 15** Òle ebe kwa ka olile-anyam di u bụ a? Olile-anyam kwa, ònye gēkiri ya?
- 16** Rue ihe di n'ala-mọ ka ha gārida, Ọ buru na izu-ike adirim otù mbe ahu n'ájá.

ISI 18

- B**ildad, bú onye Shua, we za, si,
- 2** Rùe ole mbe unu ganēsiri okwu Ọnyà? Ghotanu, ma emesia ayi gēkwu.
- 3** Gini mere aguworo ayi ka anumanu? Ayi aghowó ndi ruru árú n'anya-unu.
- 4** Ọ nādoka onwe-ya n'iwe-ya. Àgārapu uwa n'ihi gi? Ma-Ọbu àgākwapu oké nkume n'ọnọdu-ya?
- 5** Ozø, agēmenyu Ìhè nke ndi nēmebi iwu, Ọ dighi kwa ire-Ọku nke Ọku-ya gēnwu.
- 6** Ìhè aghowó Ọchichiri n'ulo-ikwū-ya, Agēmenyu kwa oriøna-ya n'elu ya.

- 7** Agākpagide nzọ-ukwu nile nke ume-ya, Ndum-ọdu-ya gātuda kwa ya.
- 8** N'ihi na ejị ukwu-ya abua ziga ya n'u bụ ejị e bụ anu, O nējeghari kwa n'elu ihe-ntuhi.
- 9** Ibu gādakwasi ya n'ikiri-ukwu, Ọnyà gāma ya.
- 10** Ezobeworo ya udò n'ala, Na ihe ijì nwude ya n'elu uzọ.
- 11** Ihe-egwu emewo ka ọ tua egwu nke-uku buruburu, Ha we chugharia ya n'ukwu-ya.
- 12** Agu ganāgu ume-ya, Edoziwo kwa nhuju-anyा n'akuku-ya.
- 13** O gēripia ihe di n'akpukpo-aru-ya, Okpara ọnwu gēripia ihe nile di ya n'aru.
- 14** Agādōpusi ya ike n'ulo-ikwū-ya, bú ihe-ntukwasi-obi-ya; Agēme ka ọ zorọ ukwu gakuru eze nke ihe-egwu nile.
- 15** Ihe nābughi nke ya gēbi n'ulo-ikwū-ya: Agēfesa brimstone n'elu ebe-obibi-ya.
- 16** Nkporogwu-ya gākpọ nku n'okpuru, Agēbipu kwa alaka-ya n'elu.
- 17** Ncheta-ya alawo n'i yì pua n'uwa, O dighi kwa aha ọ gēnwe n'èzí.
- 18** Agākwapu ya n'i hē ba n'ochichiri, Agēme kwa ka o si n'elu-uwa dum madu bi waghari.
- 19** O dighi umu, ọ dighi kwa umu umu, ọ gēnwe n'etiti ndi-ya, O dighi kwa onye fōduru n'önodu-qbà-ya nile.
- 20** Ibobo bayere ubochi-ya anwuwo ndi bi n'akuku Ọdida-anyanwu n'aru, Ndi bi n'akuku Iru-anyanwu atuwo kwa oké ujo.
- 21** Otú ọ di, ndia bu ebe-obibi nke ajo omume, Nka bu kwa ebe onye nāmaghi Chineke.

ISI 19

- J**ob we za, si,
- 2** Rùe ole mbe unu gēme ka nkpuru-obim rue újú? Rùe ole mbe unu gēwere okwu zopiam?
- 3** Ubò iri ndia ka unu nēme ka ihere mem: Ihere adighi-eme unu na unu nēmejom.
- 4** Ozọ kwa, ọ bu ezie na emehiewom n'amaghi-ama, Ma n'ebe m'nọ ka nmehiem m'mehiere n'amaghi-ama di.
- 5** O buru na ọ bu ezie na ọ bu imegidem ka unu nēme onwe-unu uku, O buru kwa na unu ewere ita-utam som ru uka:
- 6** Maranu u bụ a na Chineke merem ka m'bagọ abagọ, Na O siwo-kwa-ram Ọnyà-Ya buruburu.
- 7** Le, anameti nkpu, si, Ihe-ihe! ma adighi-azam: Anametiku Chineke, ma ikpé adighi.
- 8** O ọbachiwo okporo-uzom, m'gaghi-agabiga kwa, N'uzom nile ka O nēdokwasi kwa ọchichiri.
- 9** O yipuwo nsopurum n'arum dika uwe, We wezuga okpu-eze n'isim.
- 10** O nākwatum buruburu, m'we la: O we ropu olile-anyam dika osisi.
- 11** O me ka iwe-Ya di ọku imegidem, O guaram Onwe-ya dika ndi nēmegide Ya.
- 12** Usu-Ya nile ndi nāpunara madu ihe nābiakọta, tulie uzọ-ha imegidem, Ma kwa ulo-ikwū-ha buruburu ulo-ikwūm.
- 13** O mewo ka umu-nnem nōpurum n'ebe di anya, Ndi maworom we ghọ nání ndi ala ọzo n'ebe m'nọ.
- 14** Ndi-abata-obim akwusiwo, Ndi m'mara echezowokwam.
- 15** Ndi nō n'ulom dika qbà na ndi-orum nwayi nāgum n'onye ala ọzo: Onye anāmataghi ka m'ghoworo n'anya-ha.

- 16** Akpowom arùm òkù, ma ọ dighi-azam, Anameji ọnum riò ya aririò-amara.
- 17** Iku-umem aghòwo iku-ume onye nàbughi di-ya n'ebè nwunyem nò, Ariowokwam umu afò nnem aririò-amara.
- 18** Obuná umu nàñu ara ajuwom; Ọ buru na ebiliem, ha we nèkwugidem.
- 19** Ndi-ìzum nile nàkpòm ihe-árú: Ndi ahu m'huru n'anya echighariwo imegidem.
- 20** Okpukpum nàrapara n'akpukpò-arum na n'anu-arum, M'we were akpukpò ezém wepuga onwem.
- 21** Merenum amara, merenum amara, unu onwe-unu, bú ndi-eyìm; N'ihi na aka Chineke emetuwom n'aru.
- 22** N'ihi gini ka unu nàchum dika Chineke? N'ihi gini ka anu-arum adighi-eju unu afò?
- 23** Ọ gàdim nò nma ma asi na ede okwum nile n'akwukwò uþu a! Ọ gàdim nò nma ma asi na akà ha n'akwukwo!
- 24** Ma asi na ejì pen ígwè na òpù Ka ha n'oké nkume rue mþe ebighi-ebi!
- 25** Ma mu onwem amawo na Onye-nþaputam di ndu, Na O gëbili kwa ọtò n'elu ájá n'ikpe-azu:
- 26** Mþe emebisi-kwa-ra akpukpò-arum nka, Ọ bu na m'gësi n'anu-arum hu Chineke:
- 27** Onye mu onwem gähuru onwem, Anyam abua gähü kwa Ya, Ọ bughi kwa onye ala ọzø. Akurum abua agwusiwo n'imem.
- 28** Ọ buru na unu asi, Àyi gësi aña chu ya? Ma achòtawo nkporogwu okwu nimem;
- 29** Tuanu uþo n'iru mma-agha: N'ihi na ọnuma nèweta ahuhu-ajò-omume nile nke mma-agha, Ka unu we mara na ikpé di.

ISI 20

- Z**ofa, bú onye Neama, we za, si,
- 2** N'ihi nka ka èchichèm nàzagachim, Obuná n'ihi ime-ngwam nke di nimem.
- 3** Anuwom ọdidò-aka-na-nti nke nètiyem n'ọnodu-ihere, Mọ nke nghotam nàzakwam.
- 4** Ì mawo nka site na mþe ochie, Site na mþe edoro madu n'elu uwa,
- 5** Na iti-nkpu-ọnù nke ndi nèmebi iwù di nkunkpu, Na ọnù nke onye emeruru emeru nàdi kwa rue mþe ntabi-anyia?
- 6** Ọ buru na nbuli-ya arigorue elu-igwe, Isi-ya ewe metu igwe-oji;
- 7** Dika ñsí-ya ka ọ gälà n'iýì rue mþe ebighi-ebi: Ndi huworo ya gäsi, Òle ebe ọ nò?
- 8** Dika nrø ka ọ gëfelaga, agaghi-achòta kwa ya: Agëme kwa ka o fepu dika ọhù abali.
- 9** Anya ahuwo ya, ma ọ gaghi-ahu kwa ya ọzø; Ọnodu-ya agaghi-ekiri kwa ya ọzø.
- 10** Umu-ya gächö iru-oma ndi-obeye, Aka-ya abua gënyeghachi kwa àkù-ya.
- 11** Okpukpu-ya nile juputara n'ume okorobia-ya, Ma o gëso ya dina n'elu ájá.
- 12** Ọ buru na ihe ọjò atò utò n'ọnù-ya, Ọ buru na o zobe ya n'okpuru ire-ya;
- 13** Ọ buru na o nwe ọmiko n'aru ya, we ghara irapu ya, Kama ọ nèþochi ya nokpo-ọnù-ya;
- 14** Nri-ya nke di na ngiri-afò-ya aþanwewo, Ọ bu òlùlù aju-ala n'ime-ya.
- 15** O lodawo àkù, we þoputa ya: Chineke gësi n'afò-ya napu ya àkù ahu.
- 16** Nsi aju-ala ka ọ gämiri: Ire agwo gëþu ya.
- 17** Ọ gaghi-ele miri-iyi anya, Bú osimiri miri-iyi nke manu-añu na miri-ara-ehi raru araru.
- 18** Ọ nènyeghachi ihe ọ doburu onwe-ya n'olu inwe, ọ gaghi-eleda ya; Dika àkù nke ihe-nþanwe-ya si di, ọ gaghi-añuri ọnù otú a.

- 19** N'ihi na ọ zopiawo ndi-obeye, rapu kwa ha; Ọ napuwo ulo n'ike, ọ gaghi-ewu kwa ya.
- 20** N'ihi na ọ dighi-ama udo n'afo-ya, Ya mere ọ gaghi-eji ihe-ya anāchosi ike wepuga onwe-ya.
- 21** Ọ dighi ihe fôduru nke ọ nērighi; N'ihi ya ọdi-nma-ya agaghi-adi ike.
- 22** N'ojuju nke ozùzù-ya nkpa nākpà ya: Aka onye ọ bulu nke nō n'ọnodu ojọ gābiakwasi ya.
- 23** Ka o rue, n'iriju afọ-ya, Na Chineke gēzitere ya idì-ọku nke iwe-Ya, Na Ọ gēme kwa ka o zokwasi ya dika miri-ozuzo nime nri-ya.
- 24** Ọ gēsi n'ihe-ekike-agha ígwè ọbalaga, Uta ọla gābapue ya.
- 25** Ọ dōputawo ya, o we si n'aru-ya puta: Ọnu-ọnlu-ya nke nēbupu àmùmà nēsi kwa n'òlùlù-ya puta; Oké ujọ nile di n'aru ya.
- 26** Ochichiri nile ka ezobeworo ibu ihe-ya atukobara atukoba: Ọku nke anāfunwughi afunwu gēripia ya; Ọ gērechapu ihe fôduru n'ulo-ikwū-ya.
- 27** Elu-igwe gēkpughe ajo omume-ya, Ala nēbili kwa imegide ya.
- 28** Agēme ka ihe-omume nke ulo-ya je biri n'ala ọzọ, Àkù-ya bu ihe anāwusi awusi n'ubochi iwe-Ya.
- 29** Nka bu òkè madu nke nēmebi iwu site n'aka Chineke, Na ihe-nketa-ya nke Chineke siri ya keta.

ISI 21

Job we za, si,

- 2** Nurunu okwum nke-oma; Ka nka buru kwa nkasi-obi-nnu.
- 3** Nagidenum, mu onwem gēkwu kwa okwu; Ma mbe m'kwusiri okwu, i gāchì ọchì.
- 4** Mu onwem, ọ bu madu ka m'nātamuru ntamu? Ma ọ buru na ọ di otú a, gini mere mom nējighi arapu ibu ihe nādighi-ewe iwe ọsoso?
- 5** Chenum iru, ka ibobo nwu kwa unu n'aru, Tukwasi-kwa-nu aka n'ọnlu.
- 6** Ọ buru kwa na echetam, anam-ama jijiji, Ima-jijiji ejidewo kwa anu-arum.
- 7** Gini mere ndi nēmebi iwu nādi ndu, Ghø okenye, nābu kwa ndi di ike bu dìnkpa?
- 8** Emewo ka nkpuru-ha so ha guzosie ike n'iru ha, Emewo kwa ka umu nke putara n'aru-ha guzosie ike n'anya-ha.
- 9** Ulo-ha di n'udo pua n'oké egwu, Nkpa-n'aka Chineke adighi kwa n'aru ha.
- 10** Oke-ehi-ya nābà nne-ehi, ọ dighi-abahie; Nne-ehi-ya nāmu nwa, ọ dighi-ekwo ime.
- 11** Ha nēzipu umu-ha nānū ara dika ìgwè ewu na aturu, Umu-ha nēte kwa egwú.
- 12** Ha nēweli olu-ha n'egwú-otiti na ubø-akwara, Nānuri kwa ọnụ n'olu ọjà.
- 13** Ha nāla ubochi nile ha n'iyyì n'ọdi-nma, Ma n'otù ntabi-anya ha nārida n'ala-mo.
- 14** Ha we si Chineke, Si n'ebe ayi nō wezuga Onwe-gi; N'ihi na ọmuma uzọ-Gi nile atoghi ayi utø.
- 15** Gini bu Onye Nke puru ime ihe nile, nke ayi gābu orù-Ya? Gini ka ọ gābara ayi, ma ayi riø Ya aririø?
- 16** Le, ọ bughi n'aka-ha ka ọdi-nma-ha di: Ndum-ọdu nke ndi nēmebi iwu di anya n'ebe m'nø.
- 17** Ùbò ole ka anēmenyu oriøna ndi nēmebi iwu? Ùbò ole ka nhuju-anya-ha nābiakwasi ha? Ùbò ole ka Chineke nēkesa ihe-nbü n'iwe-Ya?
- 18** Ùbò ole ka ha di ka ahiahia-ọka n'iru ifufe, Na dika ibøø-ọka nke oké ifufe nēzupu dika

onye-ori?

19 Unu nāsi, Chineke nēzobere umu-ya ajo ihe-ya. Ka Q kwughachi onye ahu n'onwe-ya, ka o we mara ya.

20 Ka anya-ya abua hu nbibi-ya, Ya ñua ufodu nime ɔnuma nke Onye Nke puru ime ihe nile.

21 N'hi na ìhe ulo-ya gēsi aña tọ ya utø mbe ọ nwusiri, Mbe ekepusiri ɔnu-ogugu ɔnwa-ya nile n'etiti?

22 Ọ di onye gēzí Chineke ɔnuma-ihe? Ebe Ya onwe-ya nēkpe ndi di elu ikpe.

23 Otù onye nānwu n'ume-ya zuru okè, Mbe ọ nāñozu jū na n'udo:

24 Ihe-ya nile juputara na miri-ara-ehi, Umi ɔkpukpu-ya nile edewo kwa miri.

25 Onye ɔzø nānwu n'ilu nkpuru-obi, Q dighi kwa mbe o riri ezi ihe.

26 Ha abua n'otù, n'elu ájá ka ha nēdinakø, Ikpuru nēkpuchi kwa ha.

27 Le, amawom èchìchè-unu, Na nzube nile unu ji megidem ihe-ike.

28 N'hi na unu nāsi, Òle ebe ulo onye-isi di? Òle ebe ulo-ikwū nke ebe-obibi ndi nēmebi iwu di kwa?

29 Ùnu ajughi ndi nāgabiga n'uzø? Ùnu amaghi kwa ihe-iriba-ama-ha?

30 Na ọ bu rue ubochi nhuju-anyka anēbochi onye ojø? Na ọ bu rue ubochi ɔnuma ka anēdupu ha?

31 Ònye gēgosi uzø-ya n'iru ya? Ihe ahu kwa nke o mere, ònye gākwughachi ya?

32 Ma agēburu onye ahu rue ílì, Q gēche kwa nche n'elu obo-ya.

33 Ọkpurukpu-àjà nke ndagwurugwu gātø ya utø, Madu nile gādorø onwe-ha iso ya n'azu, Dika ndi anāpughi igu ɔnu buru ya uzø.

34 Ùnu si kwa aña kasiem obi n'efu, Ebe nání nmekpu fòduru nime nzaghachi nile unu?

ISI 22

Elifaz, bú onye Timan, we za, si,

2 Ọ bu Chineke ka madu nābara n'ihe? É-è, kama onye nwere uche nābara onwe-ya n'ihe.

3 Ọ nātø Onye puru ime ihe nile utø na i bu onye ezi omume? Ma-qbù ọ bu urù n'ebe Q nø na i nēme ka uzø-gi nile zue okè?

4 Ọ bu egwu-gi kpatara O ji bara gi nba, We so gi ba n'ikpé?

5 Ìhe ojø gi abaghi uba? Q dighi kwa nsotu diri ajo omume-gi.

6 N'hi na i narawo nwa-nne-gi ihe-ibe n'efu, Uwe nile nke ndi ƙa ọtø ka i nēyipu kwa.

7 I dighi-eme ka onye nāda #mbà ñua miri, I nēbochi kwa nri n'ebe onye-agu nø.

8 Ma nwoke nke ogwe-aka-ya di ike, ọ bu ya nwe uwa; Onye anāhu iru-ɔma nēbi kwa nime ya.

9 I zipuwo ndinyom di-ha nwuru n'aka efu, Anānyaji kwa ogwe-aka nke umu-nbèi.

10 N'hi ya iþudu di gi buruburu, Oké egwu mberede nāma kwa gi jijiji,

11 Ma-qbù ɔchichiri, nke i nādighi-ahu anya, Na njubiga miri nēkpuchi gi.

12 Chìneke anoghi n'ebe di elu nke elu-igwe? Le kwa idi-elu kpakpando, na ha di elu!

13 I we si, Gini ka Chineke mara? Ọ gēsi n'azu oké ochichiri kpe ikpe?

14 Igwe-oji ƙara ɔchichiri nāburu Ya ebe-nzuzo, Q dighi-ahu kwa uzø; Ọ bu kwa buruburu elu-igwe ka Q nējeghari.

- 15** Ì gedebe uzø ochie, Nke ndikom nême ajo ihe zokwasiworo ukwu?
- 16** Bú ndi apunara, ma mþe-ha akérughi, Ndi awusiri ntó-ala-ha dika osimiri:
- 17** Ndi nási Chineke, Si n'ebe ayi nö wezuga Onwe-gi: Ozø, Gini ka Onye puru ime ihe nile gémere ha?
- 18** Ma Ya onwe-ya mejuru ulo nile ha n'ezi ihe: Ma ndum-ódu ndi nêmebi iwu di anya n'ebe m'nø.
- 19** Ndi ezi omume náhu ya, we ñuria; Onye némeghi ihe oþo náchì kwa ha óchi:
- 20** Si, N'ezie ezopuwo ha n'uwa, bú ndi nébili imegide ayi, Ọku eripiawo kwa ihe-ha fôduru.
- 21** Biko, mara Ya nke-oma, we nö n'udo: Nime ihe ndia ka ọdi-nma gabiakute gi.
- 22** Biko, nara iwu n'ónu-Ya, Do kwa okwu-Ya nile n'obi-gi.
- 23** Ọ buru na i laghachikute Onye puru ime ihe nile, agéwuli gi elu dika ulo; I gême ka ajo omume di anya n'ebe ulo-ikwü-gi nile di.
- 24** Tóþo kwa àkù-gi n'elu ájá, Na ola-edo Ofia n'etiti nkume miri-iyi;
- 25** Onye puru ime ihe nile gábu kwa àkù-gi, Ola-ócha di oké ọnou-ahia ka Ọ gábu-kwa-ra gi.
- 26** N'ihi na mþe ahu ihe nke onye puru ime ihe nile gátó gi utó, I gêwelite-kwa-ra Chineke iru-gi.
- 27** I gáriþ Ya aririo, Ọ gánu kwa gi; I gákughachi kwa nkwa-gi nile.
- 28** I gêkwubì kwa okwu, ewe me ka o guzosiere gi ike; Ìhè gámukwasi kwa uzø-gi nile.
- 29** Mþe ha gême ka i di ala, i gási, Nweli-elu di; Onye anya-ya ruru ala ka Ọ gázoputa kwa.
- 30** Ọ gême ka onye nábughi onye némeghi ihe oþo wepuga onwe-ya: E, o werewo idi-ócha nke ọbu-aka-gi abua wepuga onwe-ya.

ISI 23

Job we za, si,

- 2** Obuná ta nnupu-isi ka ntamum bu: Akam di aró n'ihi ize-umem.
- 3** Ọ gádim nö nma ma asi na amaram ebe m'gáchóta Ya! Ma asi na agamabiaru ọnodu-Ya guzosiri ike!
- 4** Ka m'do ikpém n'usoro n'iru Ya, Meju kwa onum n'iru-uka.
- 5** Kam'mara okwu nile Ọ gázaghachim, Ka m'ghóta kwa ihe Ọ gásim.
- 6** Ọ bu n'uba ñke ike-Ya ka O gékpesom ikpe? É-è; kama Ya onwe-ya gêchem iru.
- 7** N'ebe ahu ka onye ziri ezi nëso Ya ru uka; Ewe me ka m'þapu n'aka Onye-ikpem rue mþe ebighi-ebi.
- 8** Le, m'ga n'iru, ma Ọ noghi ya; M'ga kwa n'azu, ma adighm-ahuta Ya:
- 9** M'ga n'aka-ekpe, mþe Ọ nálu ọlu, ma adighm-ahu Ya anya: Ọ nêkpuchi Onwe-ya n'aka-hri, m'we ghara ihu Ya.
- 10** N'ihi na Ọ mawo uzø m'nága; Mþe Ọ nwaputasirim, dika ola-edo ka m'gáputa.
- 11** Nzø-ukwu-Ya ka ukwum nëjisi ike iso; Uzø-Ya ka m'debeworo, adighm-ewezuga kwa onwem.
- 12** Adighm-apu kwa n'ihe enyere n'iwu nke eþubere-ónu-Ya; Atukobawom okwu nile nke ọnou-Ya kari òkèm.
- 13** Ma Ya onwe-ya nö n'otù èchìchè, ònye kwa gechighari Ya? Nkpuru-obi-Ya achosiwo kwa ike, O we me ya.

- 14** N'ihi na Ọ nēmezu ihe bu òkèm: Ma ọtutu ihe dika ihe ndia di n'aka-Ya.
- 15** N'ihi ya ka m'nāma jijiji n'iru Ya; Anamaghọta, m'nātu kwa oké egwu Ya.
- 16** N'ihi na Chineke emewo ka obim lọ miri, Onye puru ime ihe nile emewo kwa ka m'ma jijiji:
- 17** N'ihi na ekpochapughm n'iru ọchichiri, O kpuchighi kwa oké ọchichiri n'irum.

ISI 24

Gini mere Onye puru ime ihe nile nējighi tukọba mbe? Gini mere ndi mara Ya nējighi hu ubochi-Ya nile?

- 2** Ufodu nēwezuga ókè-ala; Ha anapuwo kwa ịgwè aturu n'ike, we nāzù ha.
- 3** Ha nākpupu inyinya-ibu nke umu-n̄bei, Ha nānara kwa ehi nke nwayi di-ya nwuru n'ihe-ibe.
- 4** Ha nēsi n'uzo wezuga ndi-obeye: Ndi ewedara n'ala nke uwa ezobekowo onwe-ha n'otù.
- 5** Le, dika inyinya-ibu-ọhia n'ozara Ka ha nāpu ije ọlu-ha, nāchosi nri-ötita-ha ike; Ala ihe nādighi nēmere ha nri umu-ha gēri.
- 6** N'ohia ka ha nile n'otù n'otù nwe nri-ha agwara agwa dika ihe-ubi; Ha nātutukọ kwa nkpuru-vine fôduru n'ubi-vine onye nēmebi iwu.
- 7** Ha nānọ ọnodu-abali ƙara ọtọ nēnweghi uwe, Ọ dighi kwa ihe-nbokwası ha nwere n'oyi.
- 8** Oké miri-ozozo nke ugwu nēde ha, Ma ebe ha nēnweghi ebe-nbabà, ha we ƙakua oké nkume.
- 9** Ufodu nānapu nwa-n̄bei n'ara n'ike, Nara kwa onye ewedara n'ala ihe-ibe:
- 10** Ha we nējehari ƙara ọtọ nēnweghi uwe, N'agu-ha ka ha nēbu kwa ùkwù-oka;
- 11** N'etiti mbidi-ha ka ha nāpi manu; Ebe-nzocha-nkpuru-vine nile ha ka ha nāzo ukwu, ma akpiri nākpọ ha nku.
- 12** Ha nēsi n'obodo ndikom sua udè, Nkpuru-obi ndi emeruworo aru nētiku Chineke: Ma Chineke adighi-agu ya n'ihe-nzuzu.
- 13** Ndi ahu nō n'etiti ndi nānupu isi n'okpuru ihè; Ha amataghi uzo-ya nile, Ha ebighi kwa n'okporo-uzo-ya nile.
- 14** Ihè ututu ka oþu-madu ji bilie, o nēþu onye ewedara n'ala na obeye; N'abali kwa ọ di ka onye-ori.
- 15** Ozø, anya onye nākwa iko nāriba chi-ojiji ama, Si, Ọ dighi anya ọ bulu gēkirim: Ọ nēzobe iru-ya.
- 16** O gwupúwo ulo n'ochichiri: N'ehihie ha nēmechibido onwe-ha uzo; Ha amaghi ihè.
- 17** N'ihi na ututu buru usu ha nile onyinyo ọnwu; N'ihi na ọ nāmata ihe-egwu nile nke onyinyo ọnwu.
- 18** Onye di nfe n'elu miri ka ọ bu; Anākocha òkè-ha n'uwa: Ọ dighi-eche uzo ubi-vine iru.
- 19** Ikpo-nku na okpom-óku nānapu miri snow n'ike: Otú a ka ala-mo nēme ndi mehieworo.
- 20** Àkpà-nwa gēchezø ya, aru-ya gâtø ikpuru utø n'oriri; Agaghi-echeta kwa ya ozø: Agānyaji kwa ajo omume dika osisi.
- 21** O nēmeþu nwayi-àgà nke nādighi-amu nwa; Ọ dighi-eme kwa nwayi di-ya nwuru nma.
- 22** Ma O mewo ka ndi di ike nke-uku nādigide ndu site n'ike-Ya: O nēbili, ma ọ dighi onye kwere na ọ gādi ndu.
- 23** Chineke nēme ka ọ nō na ntukwasi-obi, ọ nādabere kwa na ya; Ma anya-Ya dikwasi n'uzo nile ha.

24 Ha di elu; na nwa mbe ha anoghi; Akwadawo kwa ha, chikoba ha dika madu nile, Ewe bipu ha dika ɔnu-ɔnu oko ɔka.

25 Ma ɔ buru na ɔ dighi otu a ubu a, ònye gême ka amara na abum onye-ugha, Me okwum ka ɔ buru ihe-efu?

ISI 25

Bildad, bú onye Shua we za, si,

2 Ochichi na oké egwu di n'aka-Ya; O nême udo n'ebe-Ya nile di elu.

3 Usu-Ya, hà nwere ɔnu-ɔgugu? Ònye kwa ka ihè-Ya nādighi-awakwasí?

4 Mādu gēsi kwa aña buru onye ezi omume n'iru Chineke? Ma-ɔbu, ò gēsi aña di ɔcha n'obi, bú onye nwaiyi muru?

5 Le, ɔbuná ɔnwa adighi-eti, Ozø, kpakpando adighi ɔcha n'anya-Ya:

6 Ò gēsi kwa aña di ɔcha, bú madu, nke bu nání ikpuru? Ma-ɔbu nwa nke madu, nke bu nání idide?

ISI 26

Job we za, si,

2 Ì siwo aña yere ya aka, bú onye nēnweghi ike? Ì siwo aña zoputa ogwe-aka nke ume nādighi?

3 Ì siwo aña dua ya ɔdu, bú onye nāmaghi ihe? Ì siwo kwa aña me ka amara nzube-ihe n'uba?

4 Ònye ka i gosiworo okwu? Ọ bu kwa onye ume-ya siri nime gi puta?

5 Ndi nādighi ndu nāma jijiji N'okpuru miri na ihe nile nēbi nime ya.

6 Ala-mo ɔtø n'iru Ya, Ọ dighi kwa ihe-nbokwasí ebe-ila-n'iyyì nwere.

7 Ọ nēseti Ugwu n'elu ebe tōbōrō n'efu, O nēkokwasí kwa uwa n'ihe nābughi ihe.

8 Ọ nēkechi miri n'oké igwe-oji-Ya; Ma aþawaghi igwe-oji n'okpuru ya.

9 Ọ nējisi iru oche-eze-Ya ike, Nāþasa igwe-oji-Ya n'elu ya.

10 Ọ kpawo ókè buruburu n'elu miri, Rue nsotu ihè na ɔchichiri.

11 Ogidi nile nke elu-igwe nāma jijiji, Ibobo nānwu ha site n'ibasi-nba-ike-Ya.

12 Ike-Ya ka O ji me oké osimiri ka o dere du, Nghota-Ya kwa ka O ji tiþu Rehab.

13 Esitere n'aka Mo-Ya chø elu-igwe nma; Aka-Ya adupúwo agwó nāþa ɔso.

14 Le, ndia bu nání nsotu uzø-Ya nile: Le kwa otu ɔ di ntà, bú ntakwu okwu anuworo bayere Ya! Ma éþè-elu-igwe nke idi-ike-Ya nile, ònye gâghota ya?

ISI 27

Job we malite itu ilu-ya ɔzø, si,

2 Chineke nādi ndu, Onye wezugara ikpém; Onye puru ime ihe nile nādi kwa ndu, bú Onye mere ka nkpuru-obim di ilu;

3 (N'ihi na ogologo mbe nile umem di nimem, Mo nke Chineke di kwa n'imem;)

4 N'ezie eþubere-þnum adighi-ekwu okwu aþo omume, Irem adighi-atamu kwa ntamu aghughø.

- 5** Ya burum ihe-árú ọ buru na aguam unu na ndi ezi omume: Rue m'bé m'kubíri ume m'gaghi-esi n'ebe m'nó wezuga izu-okém.
- 6** Ezi omumem ka m'jideworo, m'gaghia ara kwa ya aka: Obim adighi-atam uta bayere otù n'ubochim nile.
- 7** Ka onye-irom di ka onye némébi iwú, Ka onye nébili imegidem di kwa ka onye ajo omume.
- 8** N'ihi na gini bu ollie-anya onye emeruru emeru, m'bé Chineke nébipu ya, M'bé Chineke nésepu nkpuru-obi-ya?
- 9** Chineke, Ọ gānu iti-nkpu-ya, M'bé nkpa bụ nābiakwasi ya?
- 10** Ihe nke Onye puru ime ihe nile gātō ya uto? Ọ gākpóku Chineke na m'bé nile?
- 11** M'gēzí unu ihe site n'aka Chineke; M'gaghí-ezobe ihe nke di n'aka Onye puru ime ihe nile.
- 12** Le, unu onwe-unu nile ahuwo ya; N'ihi gini kwa ka unu nāghosi ihe-efu?
- 13** Nka bu òkè madu némébi iwú n'ebe Chineke nō, Na ihe-nketa nke ndi némé ka madu ma jijji, nke ha nānara n'aka Onye puru ime ihe nile.
- 14** Ọ buru na umu-ya amuba, ọ bu inye mma-agha; Umu nke putara n'aru-ya agaghi-eriju kwa nri afó.
- 15** Agéli ndi-ya fòduru n'ònwu, Ndinyom-ya di-ha nwuru agaghi-akwa ákwá.
- 16** Ọ buru na ọ kwakóba ọla-ọcha dika ájá, Dozie uwe dika uro;
- 17** O gēdozi ya, ma onye ezi omume gēyi ya, Onye némeghi ihe ojó gēkè kwa ọla-ọcha.
- 18** O wuwo ulo-ya dika nla, Na dika ulo-ntu nke onye-nche meworo.
- 19** O nédina buru oğaranya, ma agaghi-achikóta ya; Ọ saghewo anya ya abua, ma ọ noghi.
- 20** Ihe-egwu nérú ya aru dika miri; Oké ifufe ezupuwo ya n'abali.
- 21** Ifufe Iru-anyanwu néburu ya, o we la; O we fechapu ya n'ònodu-ya.
- 22** Chinke gātu kwa ya ihe, ghara kwa inwe ọmiko n'aru-ya: N'aka-Ya ka o gēsi ọbalaga abalaga.
- 23** Madu gákuru ya aka, Ma ya ọsó chupu ya n'ònodu-ya.

ISI 28

- N'** ihi na ebe ọla-ọcha si aputa di, Na ebe nke diri ọla-edo ahu ha nānucha anucha.
- 2** Anési n'ájá eweputa ígwè, Anāwu kwa nkume igho ọla.
- 3** Madu emewo ọchichiri ka o nwe ọgwugwu, Rue nsotu nile ka ya onwe-ya nēgwuputa kwa Nkume nke oké ọchichiri na onyinyo ọnwu.
- 4** O siwo n'ebe madu nō dika ọbìa tua ọnlu; Ha bu ndi ukwu nke nāga aga nēchezo; Anākwuba ha udò n'ebe di madu anya, ha nākwufeghari.
- 5** Ala, nime ya ka nri si aputa: Ma n'okpuru ya ka atughariworo ya dika ọ bu ọku mere ya.
- 6** Ọnodu sapphire ka nkume-ya nile bu, Ọ nwe-kwa-ra ájá ọla-edo.
- 7** Ọ bu uzó nke udele nāmaghi, Anya agu-nkwó ahughi kwa ya:
- 8** Anu-ọhia di nganga azoghi ya ukwu, Ọdum nābó uja agabigaghi kwa n'elu ya.
- 9** Oké nkume ọmu ka o setipuworo aka-ya imegide; Okpùwo ugwu iru site na nkporögwu-ha.
- 10** N'oké nkume nile ka ọ waputaworo uzó miri si erù; Anya-ya ahuwo kwa ihe ọ bula di oké ọnlu-ahia.

- 11** O kechiwo osimiri ka ha ghara itu miri; Ihe-nzuzo ka ọ nême kwa ka ọ puta ìhè.
- 12** Ma amam-ihe, òle ebe agāchoputa ya? Òle ebe kwa ka ọ bu, bú ọnọdu nghọta?
- 13** Madu amaghi ọrùrù-ọnu-ya; Agaghi-achọta kwa ya n'ala ndi di ndu.
- 14** O bụ-miri siri, Ọ bughi nimem ka ọ di: Oké osimiri si-kwa-ra, Ọ dighi n'akam.
- 15** Adighi-enye ọla-edo makarisiri nma n'ọnọdu ya, Adighi-atù kwa ọla-ọcha ibu ọnu-ahia-ya.
- 16** Adighi-eji ọla-edo ọma nke Ofia, Adighi-eji kwa onyx di oké ọnu-ahia, ma-ọbu sapphire, tù ya.
- 17** Adighi-ewere ọla-edo na enyo turu ya: Ihe ọla-edo anuchara anucha abughi kwa ihe-nbanwe-ya.
- 18** Agaghi-ehota coral na crystal: E, nnweta amam-ihe kariri ruby.
- 19** Adighi-ewere topaz nke Etiopia turu ya, Adighi-eji ọla-edo ọma anāgwaghi agwa tù ya.
- 20** Ma amam-ihe, òle ebe o si bia? Òle ebe kwa ka ọ bu, bú ọnọdu nghọta?
- 21** N'ihi na ezonariwo ya n'anya ihe nile di ndu, Esiwo kwa n'anu-ufe nke elu-igwe zopu ya.
- 22** Ebe-ila-n'iyì na ọnwu siri, Na nti-ayi ka ayi nuworo akukọ-ya.
- 23** Chineke aghotawo uzo-ya, Ya onwe-ya amawo kwa ọnọdu-ya.
- 24** N'ihi na Ya onwe-ya nēlegide ihe anya rue nsotu nile nke uwa, N'okpuru elu-igwe nile ka Ọ nāhu ihe;
- 25** Imere ifufe ihe-ọtùtù; Miri ka Ọ tūwo-kwa-ra n'ọtùtù.
- 26** Mbe Ọ tọrọ ukpuru nye miri-ozuzzo, Dozi kwa uzo nye àmùmà nke ébè-elu-igwe:
- 27** Mbe ahu ka Ọ huru ya, we kọ akukọ-ya; O mere ka o guzosie ike, O gwuputara ala-ya.
- 28** O we si madu, Le, egwu Onye-nwe-ayi, nke ahu bu amam-ihe; Ozọ, isi n'ihe ojọ puta bu nghọta.

ISI 29

- J**ob we malite itu ilu-ya ọzọ, si,
- 2** Ọ gādim nō nma ma asi na adim dika m'si di n'ọnwa gara aga, Dika n'ubochi nile mbe Chineke nēdebem;
- 3** Mbe o nēnwu n'elu isim, bú oriøna-Ya, ìhè-Ya ka m'nēji eje ije n'ochichiri;
- 4** Otú m'diri n'ubochi ihe nāgaram nke-ọma, Mbe ìzù nzuzo Chineke dikwasi ulo-ikwūm;
- 5** Mbe Onye puru ime ihe nile nānoyerem, Mbe umu-ntakirim nōrom buruburu;
- 6** Mbe ewere miri-ara-ehi raru araru sa nzó-ukwum nile, Mbe oké nkume nāwuputaram miri-iyi nke bu nání manu!
- 7** Mbe m'puru je rue ọnu-uzo-ama n'akuku obodo, Mbe m'nēdozi ebe-ọnodum n'amá,
- 8** Umu-okorobia hurum, zobe onwe-ha, Ndi kara nká biliri, guzo;
- 9** Ndi-isi kwubìri okwu nile ha, Tukwasi ọbu-aka-ha n'ọnu-ha;
- 10** Anubìri olu ndi-ndú, Ire-ha rapa-kwa-ra n'okpo-ọnu-ha;
- 11** N'ihi na nti nurum, we kpom onye ihe nāgara nke-ọma; Anya hu-kwa-ram, we ọaram àmà:
- 12** N'ihi na m'mere onye ewedara n'ala nke nētikum ka o wepuga onwe-ya, Ya na nwa-nbei, bú onye nēnweghi onye nēyere ya aka.
- 13** Ngózi nke onye nāla n'iyì nābiakwasim: M'nême kwa obi nwayı di-ya nwuru ka o tie nkpu ọnù.

- 14** Ezi omume ka m'yiri dika uwe, o we werem yikwasi onwe-ya: Ezi ikpém di ka uwe-nwuda na ákwà-ike-n'isi.
- 15** Anya ka m'ghoro n'ebe onye-ìsì nọ, Ukwu n'ebe onye-ngwuro nọ ka m'gho-kwa-ra.
- 16** Nna ka m'buru ndi-obeye: Okwu-ikpé m'nāmaghi kwa, anamegwuputa ala-ya.
- 17** M'we tijie ikiri-ezé nke onye ajo omume, Si n'ezé-ya tupu anu ọ dòþuru.
- 18** M'we si, N'akwum ka m'gēkubì ume, Dika ájá ka m'gēme kwa ka ubochim ba uba:
- 19** Awasawo nkporogwum n'ebe miri di, Igirigi gānọ kwa ọnodu-abali n'alakam:
- 20** Nsopurum di ọhu nimem, Utam gābanwe kwa ọhu n'akam.
- 21** Mu ka madu gere nti, we chere, Ha nānọ kwa dū inu ndum-ọdum.
- 22** M'bè okwum gwusiri, ha adighi-ekwu kwa okwu-ha nke ubò abua; Okwum nābukwasi kwa ha dika miri-ozozo.
- 23** Ha nēcherekwam dika esi echere miri-ozozo; Ha saghepu-kwa-ra ọnha dika ọ bu inara miri-ozozo ikpe-azu.
- 24** M'chìa ha ọchì, ha adighi-ekwere; Ha adighi-eme kwa ka ìhè irum da.
- 25** M'nārōputa uzọ-ha, nōdu kwa ka onye-isi, Biri kwa dika eze si ebi n'usu-ya, Dika onye nākasi ndi nēru újú obi.

ISI 30

Ma ubu a ha achìwom ọchì, bú ndi bu nwata karim, Ndi m'juru ido ndi bu nna-ha n'etiti nkita nke ịgwè ewu na aturu nkem.

- 2** Ozø, ike aka-ha, gini ka ọ gābaram? Ndi ike nke agadi-ha laworo n'iyì.
- 3** N'ihi ihe-ukø na n'ihi agu ha bu ndi nēnweghi ike imu nwa: Ha bu ndi nēwere ezé-ha kòcha ala ọkpø-nku, nke bu nkponkpø ebe na ebe tòþorø n'efu na m'bè gara aga.
- 4** Ndi nānyajipu mallow n'akuku umu-osisi; Nkporogwu osisi broom bu kwa nri-ha.
- 5** Anësi n'etiti madu chupu ha; Ha nētiso ha nkpu dika anëtiso onye-ori.
- 6** N'ebé nākpata ima-jiji nke ndagwurugwu ka ha nāghaghi ibi, Bú ọnha atùru n'ájá na n'oké nkume.
- 7** N'etiti umu-osisi ka ha nēti nkpu dika inyinya-ibu; N'okpuru akuba ka ha nējikøta onwe-ha.
- 8** Ha bu umu ndi-nzuzu, e, umu nke ndi nēnweghi aha; Apiapuwo ha n'ala.
- 9** Ma ubu a aghowom abù ha nābù n'ikpø ubø-akwara, M'bu-kwa-ra ha okwu ha nēkwughari.
- 10** Ha nākpøm ihe-árú, ha nọ n'ebe di anya site n'ebe m'nø, Ha eþochighi kwa onwe-ha n'ibù ọnha-miri n'irum.
- 11** N'ihi na Ọ topuwo udò-Ya, we wedam n'ala, Ha achipuwo kwa bridle n'irum.
- 12** N'aka-nrim ka abø ahu nēbili; Ukwum abua ka ha nupuworo, We tulie uzø nhuju-anyaha megidem.
- 13** Ha emebiwo uzom, Ha bara nmebim urù, Bú ndi nēnweghi onye nēyere ha aka.
- 14** Dika ọ bu na nitpú sara mbara, otú a ka ha nābia: N'okpuru ntikpø ahu ka ha turuworo onwe-ha n'arum.
- 15** Ihe-egwu echighariwo imegidem, Ha nāchu ọkakam dika ifufe; Dika igwe-oji ka nzoputam gabigawo-kwa-ra.
- 16** Ma ubu a anāwusi nkpuru-obim nimem dika miri; Ubøchi nweda-n'ala nējidem.
- 17** N'abali ọkpukpum nēsiwasi nādapu n'arum, Ihe-nbü nke nārom árú anoghi n'otù ebe.

- 18** Site n'iba-uba nke ike nke ɔriam uwem nēnwoghari: Dika ɔnu uwe-imem ka ɔ nēkem buruburu.
- 19** Ọ tubàwom n'apiti, M'we yie ájá na ntu.
- 20** Anametiku Gi, ma I dighi-azam: Eguzorom ọtọ, I we lekwasim anya.
- 21** I nābanwe iburum onye nēnweghi obi-ebere: I nēji ume aka-Gi kpabuem.
- 22** I nēbulim nye ifufe, I nēme ka o burum dika inyinya, I ne-atugharim n'elu ebili nmirì.
- 23** N'ihi na amawom na ɔ bu ɔnwu ka I gēmem ka m'chigharikuru, Ru kwa ulo nzute nke diri ihe nile di ndu.
- 24** N'ezie ɔ bughi ihe etikporo etikpô ka Ọ gēseti aka Ya imegide; Ọ buru na ɔ di n'odida-ya, madu gētiku Chineke n'ihi ihe ndia.
- 25** Àkwaghm ákwá n'ihi onye ubochi-ya siri ike? Ọ wuteghi nkpuru-obim bayere obeye?
- 26** Mbe m'lere anya ezi ihe, ihe ojo bia-kwa-ra; M'we chere ihè, ma ɔchichiri biara.
- 27** Ngiri-afom nile nābo abo, ha anoghi jū; Ubuchi nweda-n'ala nile abiawo n'irum.
- 28** Ejeghariwom nēji nji, ɔ bughi anyanwu mere ya: Ebiliwom ọtọ nime nkrokota madu, tikue Chineke.
- 29** M'ghoworo nkita-ohia nwa-nne, Ghø-kwa-ra enyi-nnunu eyì.
- 30** Akpukpô-arum di oji, nādalu n'arum, Ọkpukpum erewo kwa ɔku site n'ikpô-nku.
- 31** Ubø-akwaram we gho iru-újú, Òjàm gho-kwa-ra olu ndi nākwa ákwá.

ISI 31

Mu na anyam abua ɔbara ndu; M'gēsi kwa aña lekwasi nwa-abogho nāmaghi nwoke anya?

- 2** N'ihi na gìnì bu òkè nke Chineke sitere n'elu? Ma-øbu ihe-nketa nke Onye puru ime ihe nile sitere n'ebe di elu?
- 3** Ọ bughi nhuju-anya n'ebe onye ajo omume no, Na oké ahuhu n'ebe ndi nēme ajo ihe no?
- 4** Yà onwe-ya adighi-ahu uzom nile, Gu kwa nzø-ukwum nile ɔnu?
- 5** Ọ buru na mu na ihe-efu yikorø jeghari, Ọ buru kwa na ukwum abaso aghughø ososo;
- 6** (Ka Ọ tùam n'ihe-qtùtù ezi omume, Ka Chineke mara kwa izu-okèm;)
- 7** Ọ buru na nzø-ukwum esi n'uzø wezuga onwe-ya, Ọ buru kwa na obim ejesowo anyam abua n'azu, Ọ buru kwa na ɔlu ɔ bulu araparawo n'obu-akam abua:
- 8** Ka m'gha nkpuru, ma ka onye ozø rie; Ka eropu kwa umu nke putara n'arum.
- 9** Ọ buru na arafue obim ijekuru nwayi, M'we che anwu n'ønu-uzø madu-ibem:
- 10** Ka nwunyem gwere nwoke ozø nri, Ka ndikom ozø ruru kwa ala n'elu ya.
- 11** N'ihi na nke ahu bu nzube ojo; Ozø, nke ahu bu ajo omume ndi-ikpe gēkpe:
- 12** N'ihi na ɔku ka ɔ bu, rue ebe-ila-n'iyì ka ɔ nēripia, Ọ gēropu kwa ihe-ømumem nile.
- 13** Ọ buru na ajum okwu-ikpé orùm nwoke ma-øbu orùm nwayi, Mbe mu na ha nēse okwu:
- 14** Gini ka m'gēme kwa mbe Chineke nēbili? Mbe Ọ nēleta kwa, gini ka m'gāzagħachi Ya?
- 15** Ọ bughi Onye ahu Nke merem nime afø mere ya? Ọ bughi otù Onye dozi-kwa-ra ayi abua nime àkpà-nwa?
- 16** Ọ buru na eþochiem ndi nēnweghi ike n'ihe nātø ha utø, Ọ buru kwa na emem ka anya nwayi di-ya nwuru dala n'isi;
- 17** Ọ buru kwa na eriem nbì-aka-nrim, náním, Ma nwa-nbei erighi nime ya;

- 18** (Kama site na m̄be m̄di na nwata o tozuru n'akam dika n'aka nna-ya, Ọ bu kwa site n'afo nnem ka m̄buru nwayi di-ya nwuru onye-ndú;)
- 19** Ọ buru na ahum madu nāla n'i'yì site n'enweghi uwe, Ọ buru kwa na obeye enweghi ákwà-nbokwasi;
- 20** Ọ buru na úkwù-ya agozighm, Ọ buru kwa na esiteghi n'aji aturum me ka aru di ya ọku;
- 21** Ọ buru na efewom akam megide nwa-n̄bei, N'ihi na m'nāhu onye-iye-akam n'ọnou-uzo-ama:
- 22** Ka ubum si n'azu-ubu-ya dapu, Ka etijipu kwa ogwe-akam n'okpukpu-ya.
- 23** N'ihi na nhuju-anyia Chineke burum oké egwu, Site kwa na nweli-elu-Ya apughm ime ihe ọ bula.
- 24** Ọ buru na emewom ọla-edo ka ọ buru okwukwe efum, Ọ buru kwa na asiwom ọla-edo ọma, I bu ntukwasi-obim;
- 25** Ọ buru na ańuriam ọnu n'ihi na àkùm riri nne, Na n'ihi na akam achotawo àkú uku;
- 26** Ọ buru na ajum ìhè m̄be o nēnwu, Ma-ọbu ọnwa mara nma m̄be ọ nāga ije;
- 27** Ewe rafue obim na nzuzo, Akam we sutu ọnum ọnou:
- 28** Nke ahu bu kwa ajo omume ndi-ikpe gēkpe: N'ihi na n'ime ihe a m'gāgonari Chineke Nke di n'elu.
- 29** Ọ buru na ańuriam n'ọdida nke onye nākpom asi, Ma-ọbu kpote onwem m̄be ihe ojo chotara ya;
- 30** (Ma enyeghm okpo-ọnou uzø imehie N'iji ọbuşa-iyi riø ndu-ya;)
- 31** Ọ buru na ndikom ulo-ikwūm asighi, Ọ gādi ayi nō nma ma asi na ayi ahu onye nējighi anu-ya riju afø!
- 32** Ọ bughi n'èzí ka ọbìa nānø ọnodu-abali; Anam emeghe ọnou-uzom n'ebe uzø-amá di.
- 33** Ọ buru na ekpuchiwom njehiem nile dika Adam, N'izobe ajo omumem n'obim,
- 34** N'ihi na anamama jijiji ìgwè madu bara uba, Na n'ihi na nleda-anyia nke aþuru nile nēmem ka m'tua ujø, M'we nø dū, ghara isi n'ọnou-uzø pua-
- 35** Ọ gādim nō nma ma asi na enwerem onye gēgem nti! (Le, akàràm, ka Onye puru ime ihe nile zam;) Ọ gādikwam nō nma ma asi na enwerem akwukwo nke o deworo, bú nwoke mu na ya nēse okwu!
- 36** N'ezie n'ubum ka m'gēburu ya; M'gēke kwa ya n'isim dika okpu-eze.
- 37** M'gēgosi Ya ọnou-ogugu nzø-ukwum; Dika onye-ndú ka m'gābiaru Ya nso.
- 38** Ọ buru na alam etie nkpu megidem, Ọ buru kwa na ọbà-ya nile akwakó ákwá;
- 39** Ọ buru na eriwom ihe-omume-ya nēnyeghi ego, Ma-ọbu me ka ndi-nwe-ya kubie ume-hdu-ha:
- 40** Ka ọhia-ogwu puta n'ọnodu ọka wheat, Ka ahihia nēsì ísì ojo puta kwa n'ọnodu ọka barley. Okwu Job agwusia.

ISI 32

- N**dikom atø ndia we kwusi iza Job, n'ihi na ya onwe-ya bu onye ezi omume n'anya-ya.
- 2** Iwe Elaihu nwa Barakel, bú onye Buz, site n'aþuru Ram, we di ọku: megide Job ka iwe-ya di ọku, n'ihi na ọ guru onwe-ya n'onye ezi omume kari Chineke.
- 3** Ozø, megide ndi-eyì-ya atø ka iwe-ya di ọku, n'ihi na ha achotaghi ihe-oziza ha gēji ma Job ikpe.
- 4** Ma Elaihu chere Job n'ikwu okwu, n'ihi na ndi-okenye ka ha bu kari ya onwe-ya n'ubochi

ndu-ha.

- 5** Elaihu we hu na ihe-oziza adighi n'onu ndikom ato ahu, iwe-ya we di ọku.
- 6** Elaihu nwa Barakel, bú onye Buz, we za, si, Nwata ka m'bu n'ubochi ndum, ma unu onwe-unu bu ndi kara nká; N'ihi ya ka m'rapuru, we tua egwu ikwuputara unu ihe m'mara.
- 7** Asirim, Ubóchi bara uba gēkwu okwu, Ọtutu arọ gēme kwa ka amara amam-ihe.
- 8** N'ezie mọ di nime madu, Iku-ume nke Onye puru ime ihe nile nēme kwa ka ha ghota ihe.
- 9** Ọ bughi ndi uku mara ihe, Ọ bughi kwa ndi-okenye nāghota ikpé.
- 10** N'ihi nka ka m'siri, Gem nti; M'gēkwuputa ihe m'mara, ọbuná mu onwem.
- 11** Le, echerem okwu-unu, Anamaña nti nghota-unu, Rue mbe unu gēgwuputa ala okwu nile.
- 12** E, anamelekwasí unu anya, Ma, le, ọ dighi onye nēso Job ru uka, Ma-ọbu nke nāza okwu-ọnuya nile, n'etiti unu.
- 13** Lezienu anya ka unu ghara isi, Ayi achotawo amam-ihe; Chineke gāchípu ya, ọ bughi madu:
- 14** N'ihi na o doghi okwu-ya n'usoro imegidem; M'gaghi-eji kwa okwu-ọnunu zaghachi ya.
- 15** Ha atuwo ujọ, ha azaghi kwa ọzọ: Ha ewepuwo okwu nile n'ọnunu onwe-ha.
- 16** M'gēcheta kwa, n'ihi na ha adighi-ekwu, N'ihi na ha eguzowo, ghara iza ọzọ?
- 17** M'gāza ḥkèm, ọbuná mu onwem, M'gēkwuputa ihe m'mara, ọbuná mu onwem.
- 18** N'ihi na ejuputaram n'okwu; Mọ nke di n'afom akpabuwom.
- 19** Le, afom di ka manya-vine nke anākwupughi akwupu; Dika karama-akpukpọ ọhu, ọ nābawa abawa.
- 20** Ka m'kwue, ka aru we dajuam; M'gēmeghe e bụbere-ọnum, za.
- 21** Biko, ka m'ghara ihu nwoke ọ bulu iru-oma; M'gaghi-etu kwa madu aha.
- 22** N'ihi na amaghm itu aha; Ọ buru otú a Onye kèrem gēbupum na nwa mbe ntà.

ISI 33

Ma otú ọ di, biko, Job, nuru okwum nile, Na kwa nti okwum nile.

- 2** Biko, le, asaghewom ọnum, Irem ekwuwo n'okpo-ọnum.
- 3** Okwu-ọnum nile gēkwuputa izi-ezi nke obim: Ihe e bụbere-ọnum mara ka ha kwuworo n'idi-ocha.
- 4** Mọ nke Chineke emewom, Iku-ume nke Onye puru ime ihe nile nēme kwa ka m'di ndu.
- 5** Ọ buru na i puru, zaghachim; Do okwu-gi n'usoro n'irum, guzo onwe-gi.
- 6** Le, mu onwem di ka i si di n'ebé Chineke nō: Site n'urọ ka akpurum, ọbuná mu onwem.
- 7** Le, oké ujọm agaghi-eme ka i tua egwu nke-uku, Nbigide-akam agaghi-adi kwa arọ n'aru-gi.
- 8** N'ezie i kwuwo na ntí, Olu okwu nile ka m'nānu kwa, si,
- 9** Mu onwem di ọcha n'obi, nēnweghi njehie; Onye nācha ucha ka m'bu, ajo omume adighi kwa nimem:
- 10** Le, ihe iji jum aju ka Ọ nāchoputa, Ọ nāgum n'onye-iro n'ebé Ọ nō;
- 11** O nētiye ukwum abua nime ọtosi, Nēlezi kwa okporo-uzom nile anya.
- 12** Le, ọ bu na nka ka i nābughi onye ezi omume; m'gāza gi: N'ihi na Chineke di uku kari madu.

- 13** Gini mere i ji so Ya se okwu, Si na Ọ dighi-aza okwu bayere ihe ọ bulu Ọ nême?
- 14** N'ihi na otù ubò ka Chineke nēkwu, E, ubò abua, ma madu adighi-ariba ya ama.
- 15** Na nrø, bú ọhù nke abali, Mбе oké ura nādakwasi madu, N'itu-òrù-ura n'elu ihe-ndina;
- 16** Mбе ahu ka Ọ nēkpughe nti madu, Nākachi kwa ido-aka-na-nti-ha akàrà,
- 17** Ime ka madu si n'omume-ya wezuga onwe-ya, Na isi n'ebe onye di ike nō kpuche npako;
- 18** Ọ nēbuchi nkpuru-obi-ya n'ida n'olùlù, Ọ nēbuchi kwa ndu-ya n'igabiga site n'ihe-agha.
- 19** Abawo-kwa-ra ya nba n'ihe-nbu n'elu ihe-ndina-ya, Ya na ilu-ògù nādigide adigide n'okpukpu-ya nile:
- 20** Nri we nāsø ndu-ya oyi, Ihe-oriri nke ọ nāchosi ike nāsø kwa nkpuru-obi-ya oyi.
- 21** Anu-aru-ya nāgwusi, ewe ghara ihu ya anya; Okpukpu-ya nile nke anādighi-ahu anya aputawo kwa n'elu.
- 22** Nkpuru-obi-ya we nābiaru nso olùlù, Ndu-ya nābiaru kwa nso ndi nême ka anwua.
- 23** Ọ buru na mọ-ozì anọ n'akuku ya, Bú onye-nsughari, otù onye n'etiti nnù ndi-mọ-ozì abua na ọgu iri, Igosi madu izi-ezi-ya;
- 24** Ọ gême-kwa-ra ya amara, si, Doputa ya n'irida n'olùlù, Achotawom ihe-n̄aputa.
- 25** Anu-aru-ya gādi ọhu kari nke nwata Ọ nālaghachiru ubochi okorobia-ya:
- 26** O nāriø Chineke aririo, ihe-ya we nātø Ya uto; O we were iti-nkpu-onù hu iru-Ya: O we nyeghachi madu ezi omume-ya.
- 27** Ọ nābù abù n'iru madu, si, Emehiewom, me kwa ihe ziri ezi ka ọ buru ajo omume, Ma ọ baghm n'ihe:
- 28** Ọ ọputawo nkpuru-obim n'igabiga ba n'olùlù, Ndum gēle kwa ìhè.
- 29** Le, ihe ndia nile ka Chineke nālu, Ubò abua, ma-ọbu ubò ato, n'ebe madu nō,
- 30** Ime ka nkpuru-obi-ya si n'olùlù lata, Ka ewe were ìhè nke ndu nye ya ìhè.
- 31** Job, ña nti, gem nti: Ba nkiti, na mu onwem gēkwu.
- 32** Ọ buru na okwu adi n'ọnù-gi, zaghachim: Kwue, n'ihi na ọ dim utø igu gi n'onye ezi omume.
- 33** Ọ buru na okwu adighi, gi onwe-gi gem nti: Ba nkiti, na m'gēzi gi amam-ihe.

ISI 34

- E**laihu we nāza, si,
- 2** Ndi-amam-ihe, nurunu okwum nile; Ndi mara ihe kwa, ñanun nti.
- 3** N'ihi na nti nānwa okwu nile, Okpo-ọnù nēdetu kwa ihe-oriri.
- 4** Ka ayi rōputara onwe-ayi ikpé: Ka ayi mara n'etiti onwe-ayi ihe di nma.
- 5** N'ihi na Job siri, Abum onye ezi omume, Ma Chineke ewezugawo ikpém:
- 6** M'gēkwu okwu-ugha megide ikpém? Ọnyá-àkum adighi ngwøta, ọ bu ezie na njehie adighi.
- 7** Òle madu di ka Job? Ọ nānu ichì-ochì dika miri,
- 8** Nēso kwa ndi nālu ajo ihe ga ije, buru onye ejikötara ya na ha, O we so ndi nēmebi iwu jeghari.
- 9** N'ihi na ọ siri, Ọ dighi ihe ọ bara madu Mбе ihe Chineke nātø ya utø.
- 10** N'ihi nka, unu ndi nwere obi, genum nti: Ya buru Chineke ihe-árú, bú imebi iwu; Ya buru kwa Onye puru ime ihe nile ihe-árú, bú ime ajo omume.

11 N'ihî na ọlu madu ka Ọ gâkwughachi ya, Na dika uzô nwoke si di, otú a ka Ọ gême ka ọ huta.

12 E, n'ezie, Chineke agaghi-emebi iwu, Onye puru ime ihe nile agaghi-eme kwa ka ikpé buru ajo omume.

13 Ònye mere Ya onye-nlekota uwa? Ma-ọbu ònye doro elu-uwa dum madu bi?

14 Ọ buru na Ọ tukwasi ya obi-Ya, Ọ buru na Ọ chikota mọ-ya na iku-ume-ya n'ebe Ọ nọ;

15 Anu-aru nile gēkubikọ ume, Mdu gâlaghachi kwa n'ájá.

16 Ma ọ buru na i nwere nghøta, nuru nka: Ñla nti olu okwum nile.

17 Ozô, onye nâkpô ezi ikpé asì, ọ gâchi achi? Ma-ọbu ì gâma Onye ezi omume di ike ikpe?

18 Àgâsi eze, Gi onye joþuru onwe-gi? Àgâsi ndi amara aha-ha, Unu ndi-nmebi-iwu?

19 Àgâsi kwa Ya otú a, bú Onye nâdighi-ahu ndi-isi iru-oma, Nke nâdighi-amata kwa ọgaranya kari onye nânweghi ike? N'ihî na ọlu nke aka-Ya ka ha nile bu.

20 N'otù ntabi-anyà ka ha gânwu, obuná n'etiti abali; Anême ka ndi ahu me nkpatu, ha nâgabiga kwa, Anêwezuga kwa onye di ike, nânweghi aka ọ bula.

21 N'ihî na anya-Ya dikwasi uzô nile nke madu, Nzô-ukwu-ya nile ka Ọ nâhu kwa.

22 Ọ dighi ọchichiri di, ọ dighi kwa onyinyo ọnwu di, Ebe ndi nâlu ajo ihe gêzo onwe-ha.

23 N'ihî na Ọ dighi-atukwasi madu ihe ọzô, Ọ bu nání ijekuru Chineke n'ikpé.

24 O nêtijisi ndi di ike, ma ngwuputa-ala-ya adighi, Ọ we neguzo ndi ọzô n'ọnodu ha.

25 N'ihî ya Ọ nâmata ọlu nile ha; O we nêkpù ha iru n'abali, ewe zopia ha.

26 Dika ndi nêmbe iwu ka O tiworo ha aka N'ọnodu ndi nâhu ha anya;

27 N'ihî na ha esiwo n'iso Ya wezuga onwe-ha, Ha eweghi kwa uche le uzô-Ya nile anya:

28 Ime ka iti-nkpu nke onye nânweghi ike biarue Ya ruo, Iti-nkpu nke ndi ewedara n'ala ka Ọ nânu kwa.

29 Mþe Ya onwe-ya nême ka anô jû, ònye gâma kwa ikpe? Mþe O nêzobe iru-Ya, ònye gékiri kwa Ya? Ma ọ bu n'ebe mba nọ, ma-ọbu n'ebe madu nọ, n'otù aka ahu:

30 Ka madu emeruru emeru we ghara ibu eze, Ka ndi nêsiri ndi ahu ọnya we ghara idi.

31 N'ihî na ọ di onye ọ bula siworo Chineke, Eburuwom ahuhu, m'gaghi-eme ajo omume ọzô:

32 Ihe m'nâhughi, Gi onwe-gi zím ya: Ọ buru na emewom ajo omume, m'gaghi-eme kwa ya ọzô?

33 Ọ bu site n'ebe i nọ ka Ọ gâkwughachi, nke i nâju ya? N'ihî na gi onwe-gi gâroputa, ọ bughi mu onwem: Ma ihe i maworo, kwue ya.

34 Madu ndi nwere obi gâsim, Ha na nwoke ọ bula mara ihe nke négem nti:

35 Job, ọ bughi n'omuma-ihe ka o nêkwu, Okwu-ya nile adighi kwa n'inwe-uche.

36 Ọ gâdim nô nma ma asi na anwa Job rue mþe ebighi-ebi, N'ihî na ọ nâzagħachi dika ajo madu.

37 N'ihî na ọ nâtukwasi njehie n'elu nmehie-ya, Ọ nâku aka-ya abua n'etiti ayi, Nême kwa ka okwu-ya ba uba megide Chineke.

ISI 35

Elaihu we nâza, si,

2 Ọ bu nka ka i nêchè na ọ bu ikpé-gi? Ma-ọbu ì siwo, Ezi omumem kariri nke Chineke?

3 Na i nâsi, Gini ka ọ bara Gi? Ùrù gini ka ọ baram kari nmehiem?

- ⁴ Mu onwem gāzagħachi gi, Gi na ndi-eyì-gi.
- ⁵ Legide elu-igwe anya, hu; Kiri kwa mbara-ígwé nile nke di elu kari gi.
- ⁶ Q buru na i mehiewo, gini ka i nēmegide Ya? Q buru kwa na njehie-gi abawo uba, gini ka i neme Ya?
- ⁷ Q buru na i bu onye ezi omume, gini ka i nēnye Ya? Ma-qbū gini ka Q nānara n'aka-gi?
- ⁸ Nmebi-iwu-gi gēmetu nwoke dika gi; Ezi omume-gi gēmetu kwa nwa nke madu.
- ⁹ N'ihi iba-uba nke nmeħbu ka ha nēti nkpu; Ha nētiku onye gēyere ha aka n'ihi ogwe-aka ndi di ike.
- ¹⁰ Ma q dighi onye siri, Òle ebe Chineke nō, bú Onye merem, Onye nēnye abù ɔma n'abali;
- ¹¹ Onye nēzí ayi ihe kari anu nke uwa, Q nēme kwa ka ayi mara ihe kari anu-ufe nke elu-igwe?
- ¹² N'ebe ahu ka ha nēti nkpu, ma Q dighi-aza, N'ihi npako di ɔjø.
- ¹³ N'ezie Chineke agagħi-anu ihe-efu, Onye puru ime ihe nile agagħi-ekiri kwa ya.
- ¹⁴ Otú o di, mbe i nāsi na i dighi-ekiri Ya, Okwu-ikpe-gi di n'iru Ya, i gēchere kwa Ya.
- ¹⁵ Ma ubu a, n'ihi na iwe-Ya eletagħi, Na n'ihi na Q ribagħi njehie ama nke-uku;
- ¹⁶ N'ihi ya ka Job nāsagħepu ɔnu-ya n'efu; Q bugħi n'omuma-ihe ka O nēme ka okwu-ya nile ba uba.

ISI 36

- E**laihu we nēkwu kwa, si,
- ² Cherem nwa mbe ntà, m'gēkwuputa-kwa-ra gi; N'ihi na okwu ɔzq di ikwuru Chineke.
- ³ M'għesi n'ebe di anya bute ɔmuma-ihem, Q bu kwa Onye kpurum ka m'għenye ezi omume.
- ⁴ N'ihi na n'ezie q bugħi okwu-ugħha ka okwum nile bu: Onye zuru okè n'omuma-ihe noxoyere gi.
- ⁵ Le, Chineke di ike, Q dighi-aju kwa onye q bula: Q di ike n'ike nke obi.
- ⁶ Q dighi-edebi ndu nke onye nēmebi iwu: Ma Q nēnye ndi ewedara n'ala ezi ikpē.
- ⁷ Q dighi-esepu anya-Ya n'aru onye ezi omume: Ma ɔbuná n'ebe ndi-eze nō n'oħċe-eze Ka Q nēme ka ha nōkwas iħre mbe ebighi-ebi, ha we di elu.
- ⁸ Ma q buru na ejide ha n'udò nke nweda-n'ala, Dika ndi ekeworo abu nime nkporo-ukwu;
- ⁹ O we nēgosi ha ɔlu-ha, Na njehie nile ha, na ha nēme onwe-ha ndi di ike megide Ya.
- ¹⁰ O nēkpugħe kwa nti-ha idq ha aka na nti, Q si ha si n'ajø ihe lagħachi.
- ¹¹ Q buru na ha anu, we fè Ya ḥofu, Ha għeme ka uboħchi nile ha gwusia n'odi-nma, Me kwa ka arø nile ha gwusia n'ihe-utq.
- ¹² Ma q buru na ha adighi-anu ha għala n'iġi site n'ihe-agħa, Kubie ume nēnwegħi ɔmuma-ihe.
- ¹³ Ma ndi emeruru obi-ha emeru nēdo iwe n'obi: Ha adighi-etiku Chineke mbe O keworo ha abu.
- ¹⁴ Nkpuru-obi-ha nānwu na nwata, Ndu-ha nāla kwa n'iġi n'etiti ndi edoro nsq ikwa iko.
- ¹⁵ Q nādoputa onye ewedara n'ala na nweda-n'ala-ya. Q nēkpugħe kwa nti-ha nime nmeħbu.
- ¹⁶ ɔbuná otú a ka Q ràraworo gi isi n'önü nkpaħu Ba n'ebe sara mbara, nke ebe di nkpa nādighi n'okpuru ya; Ndqba ihe-oriri nke table-gi għejuputa kwa n'abuba.

- 17** Ma i juputawo n'okwu-ikpé nke onye nēmebi iwu: Okwu-ikpé na ezi ikpé nējide gi.
- 18** N'ihi na lezie anya ka ọnuma ghara irafu gi site n'otiti-ihe; Ekwe-kwa-la ka iba-uba nke ihe-nbaputa wezuga gi.
- 19** Ọ gēdo àkù-gi n'usoro ka i ghara ino na nkpa? Ma-ọbu ume nile nke ike-gi?
- 20** Ekusila ume ike ibiaru abali, Bú mbe ndi di iche iche nārigo n'ọnodu-ha.
- 21** Lezie anya, echela ajo ihe iru: N'ihi na nka ka i rōputaworo kari nweda-n'ala.
- 22** Le, Chineke nēme Onwe-ya ka Ọ no n'elu n'ike-Ya: Ônye bu onye-ozizí dika Ya?
- 23** Ônye wereworo uzo-Ya leta Ya? Ma-ọbu ônye siworo, I mewo ajo omume?
- 24** Cheta ka i me ọlu-Ya ka ọ di uku, Bú nke madu bùworo abù bayere ya.
- 25** Madu nile elewo ya anya; Madu nēlegide ya site n'ebe di anya.
- 26** Le, Chineke di uku, ayi amaghi kwa Ya; Ọnu-ogugu arø-Ya enweghi kwa ngwuputa.
- 27** N'ihi na Ọ nēsepu nkpuru miri, Nke nāgho miri-ozuzo diri alulu-Ya:
- 28** Nke mbara-ígwé nāwuda, nātasa madu n'uba.
- 29** Ozø, ọ di onye nāghøta n̄asa igwe-oji Nbiø nke ulo-ntu-Ya?
- 30** Le, Ọ basawo ìhè-Ya n'elu ya; Ebe dikarisiri omimi nke oké osimiri ka O kpuchiwo-kwara.
- 31** N'ihi na ndia ka O ji nēkpe ndi nile di iche iche ikpe; Ọ nēnye ihe-oriri n'uba.
- 32** O jivo ìhè kpuchi ọbu-aka-Ya abua; We nye ya iwu imegide onye nēmegide Ya.
- 33** Nkpøtu-ya nēgosi ihe bayere Ya, Gosi kwa anu-ulø ihe bayere Onye nārigo.

ISI 37

- Q**ozø, obim nāma jijiji bayere nka, Ọ nēme kwa nkpatu pua n'ọnodu-ya.
- 2** Genu nti nke-ọma n'ime-nkpatu nke olu-Ya, Na ntamu nke nēsi n'ònú-Ya puta.
- 3** N'okputu elu-igwe nile ka Ọ nēzisa ya, ìhè-ya dikwasí kwa akuku nile nke uwa.
- 4** Mbe ọ gasiri olu nābø uja; Ọ nēwere olu nbili-elu-Ya ma ébè-elu-igwe: Ọ dighi-eþochi ha mbe anānu olu-Ya.
- 5** Chineke nēji olu-Ya ma ébè-elu-igwe n'uzø di ebube; Ọ nēme ihe uku, ma ayi amaghi ha.
- 6** N'ihi na Ọ nāsi snow, Na oké miri-ozuzo, Na oké miri-ozuzo nke miri-ozuzo-Ya di ike, Di n'ala.
- 7** Ọ nākachi aka madu ọ bulu akàrà; Ka madu nile O mere we mara ya.
- 8** Anu-øchia we nābà n'òté-ya, Ọ nānodu kwa n'ebe-obibi-ya.
- 9** N'ime-ulø Ndida ka oké ifufe nēsi bia: Ọ bu kwa n'Ugwu ka oyi nēsi bia.
- 10** Anēsi n'iku-ume Chineke nye ice: Anēme kwa obosara miri ka ọ di warara.
- 11** Ozø, O nēji miri-ozuzo boøu oké igwe-oji; Ọ nābasa igwe-oji nke ìhè-Ya:
- 12** Anēchighari kwa nke ahu buruburu site n'okpukpe-Ya, Ka ha we me ihe ọ bulu nke Ọ nēnye ha n'iwu N'elu-uwa dum madu bi:
- 13** Ma ọ bu n'ihi nkpa-n'aka, ma-ọbu n'ihi uwa-Ya, Ma-ọbu n'ihi ebere, ka Ọ nēme ka ọ biarue.
- 14** Na nti na nka, Job: Guzo, ghøta oké ọlu nile nke Chineke.
- 15** Ì mara otú Chineke nēnye ha iwu, Nēme kwa ka ìhè igwe-oji-Ya mua?
- 16** Ì mara otú oké igwe-oji ji kwuru efekefe, Oké ọlu nke Onye zuru okè n'omuma-ihe?
- 17** Gi onye uwe-gi nēkpo ọku, Mbe Ọ nēme ka uwa di jū site n'ifufe Ndida.

- 18** Ì gēso Ya me ka mbara-ígwé nile sa mbara, Nke di ike dika enyo awuru awu?
- 19** Me ka ayi mara ihe ayi gāsi Ya; Ayi adighi-edo okwu-ayi n'usoro n'ihi ochichiri.
- 20** Àgákorọ Ya na m'gékwu okwu? Ma-ọbu ọ di madu ọ bulu siri ka eloda ya?
- 21** Ma ubu a madu ahughi ihè nke nēbupu na mbara-ígwé: Ifufe we gabiga, me ka ha di ọcha.
- 22** N'Ugwu ka ọla-edo, bú ọmùmù-ihè, nēsi bia: Chineke ka ebube di egwu nādikwasi.
- 23** Onye puru ime ihe nile, ayi achöputaghi Ya; Ọ di uku n'ike: N'ikpe na iba-uba nke ezi omume Ọ dighi-eweda n'ala.
- 24** N'ihi ya madu nātu egwu Ya: Ọ dighi-ahu ndi nile obi-ha mara ihe.

ISI 38

- J**ehova we si n'oké ifufe za Job, si,
- 2** Ònye bu onye a nke nēme ka ndum-ọdu ọchichiri Site n'okwu ọmuma-ihe nādighi?
- 3** Biko, ke ihe-ọkiké n'úkwù-gi dika onye di ike: M'gāju kwa gi, gi me kwa ka M'mara.
- 4** Óle ebe i nō mbe M'toro ntọ-ala uwa? Gosim, ma ọ buru na i mara nghọta.
- 5** Ònye doro ọtùtù-ya nile, ma asi na i mara? Ma-ọbu ònye setiri eriri-ọtùtù n'elu ya?
- 6** N'elu gini ka emere ka ukwu-ya nile bamie? Ma-ọbu ònye tọbọrọ nkume nkuku-ya,
- 7** Mbe kpakpando ututu nētikọ nkpu ọnù, Umu Chineke nile we tisie nkpu ọnù ike?
- 8** Ma-ọbu ònye ji ibo-ọnlu-uzo mechibido oké osimiri, Mbe ọ waputara dika agāsi na ọ nēsi n'àkpà-nwa puta;
- 9** Mbe M'doro igwe-oji ka ọ buru uwe-ya, Na oké ọchichiri ka ọ buru ákwà-ọkiké-ya,
- 10** M'we kpawara ya ókèm, Tiye ihe-ntuchi na ibo-ọnlu-uzo,
- 11** Si, Rue ebe a ka i gābia, ma i gaghi-agabiga ya; N'ebe a ka agākwusi kwa npako nke ebili-miri-gi nile?
- 12** Site na nmalite ubochi-gi ọ di mbe i nyere ututu iwu, Me chi-ọbubọ ka ọ mara ọnodu-ya;
- 13** Ka o we jide akuku nile nke uwa aka, Ewe si nime ya rurupu ndi nēmebe iwu?
- 14** O nābanwe onwe-ya dka urọ akàrà; Ha nēguzo kwa onwe-ha dika uwe:
- 15** Anēbochi kwa ihè-ha n'ebe ndi nēmebi iwu nō, Anānyaji kwa ogwe-aka di elu.
- 16** Ì bàwo n'ebe-nsuputa nile nke oké osimiri? Ma-ọbu ì jeghariwo n'ebe michasiri emi nke ọbu-miri?
- 17** Èkpugheworo gi ọnlu-uzo-ama nile nke ọnwu? Ma-ọbu ì nāhu ọnlu-uzo-ama nke onyinyo ọnwu?
- 18** Ì ghötawo rue obosara uwa? Gosim, ma ọ buru na i nazuwo ya.
- 19** Óle ebe ọ di, bú uzo ebe-obibi ihè? Ọchichiri kwa, òle ebe ọ di, bú ọnodu-ya;
- 20** Nke i gēwere ya je n'ókè-ala-ya, Nke i gāghọta kwa uzo nile nke ulo-ya?
- 21** I mawo, n'ihi na mbe ahu ka anāmu gi, Ọnu-ogugu ubochi-gi ri-kwa-ra nne!
- 22** Ì bàwo n'ulo-nkwakọba nile nke snow, Ma-ọbu ì nāhu ulo-nkwakọba nile nke ákú-miri-igwe,
- 23** Nke M'bochiworo nye mbe nkpa, Nye ubochi ọgù na agha?
- 24** Óle ebe ọ di, bú uzo ebe anēkesa ihè, Ebe anābasa ifufe ọwuwa-anyanwu n'elu uwa?
- 25** Ònye waworo uzo-miri nye iju-miri, Ma-ọbu uzo nye àmùmà nke ébè-elu-igwe;
- 26** Ime ka miri zokwasi ala ebe ọ dighi onye ọ bulu bi; Bú ọzara madu nēbighi nime ya;
- 27** Ime ka afọ ju nkponkpó-ebe nke tọbọrọ n'efu; Na ime ka o pue, bú npuputa ọhu nke

ahihia ndu?

- 28** Miri-ozuzo, ò nwere nna? Ma-ọbu ònye muworo nkpuru igirigi?
- 29** N'àfọ onye ka ice nēsi puta? Hoar-frost nke elu-igwe kwa, ònye muworo ya?
- 30** N'ihe dika nkume ka miri nēzobe onwe-ha, Iru o bụ-miri nāraru kwa araru.
- 31** Ì nēkekọta iru-utọ Pleiades, Ma-Ọbu tọsa ihe-Ọdudu nile nke Orion?
- 32** Ì nēme ka Mazzaroth puta na mbe-ya? Ma-Ọbu Ì nēdu Bear na umu-ya?
- 33** Ì mawo ukpuru nile nke elu-igwe? Ma-Ọbu Ì nēdo ndozi-okwu-ya n'uwa?
- 34** Ì nēweli olu-gi elu rue igwe-oji, Ka njubiga miri we kpuchie gi?
- 35** Ì nēzipu àmùmà, ka ha we je, Si kwa gi, Le ayi?
- 36** Ònye tiyeworo amam-ihe n'akuku di nime? Ma-Ọbu ònye nyeworo akọ-na-uche nghọta?
- 37** Ònye nāgu mbara-ígwé ọnụ site n'amam-ihe? Ma-Ọbu ònye nātobọ karama-akpukpọ nile nke elu-igwe iþapu miri-ha,
- 38** Mbe ájá nāghọ uro, Mbe Ọkpurukpu-ájá nile nārapara n'aru onwe-ha?
- 39** Ì nāchuru nne-Ọdum anu-ndobu? Ma-Ọbu Ì nēme ka afọ-iri-nri umu-Ọdum ju,
- 40** Mbe ha nāmakpu n'ebe-obibi-ha, Nodu kwa n'okwu-ohia iche anu?
- 41** Ònye nēdoziri ugolo-ọma ihe-oriri-ya, Mbe umu-ya nētiku Chineke, Nāwaghari nēnweghi ihe-oriri?

ISI 39

I mawo mbe ewu-ohia nke nkume di elu ji amu nwa? Ì nāriba ama mbe nne-ele nāmuputa nwa?

- 2** Ì nāgu ọnwa ha nozuru n'imu nwa ọnụ? Ma-Ọbu Ì mawo mbe ha ji amu nwa?
- 3** Ha nēruru ala, muputa umu-ha, Tuzuga ihe-nbu-ha.
- 4** Aru nāma umu-ha nma, ha nētolite n'ohia; Ha nāpu, ha adighi-alaghachikute kwa ha.
- 5** Ònye zipuworo inyinya-ibu-ohia ka o nwere onwe-ya? Ma-Ọbu ònye topuworo abu inyinya-ibu-ohia?
- 6** Nke M'meworo ala ihe nādighi ka ọ buru ulo-ya, Me kwa ala bu nnú nnú ka ọ buru ebe-obibi-ya.
- 7** Ọ nāchì ùzù obodo ọchì, Ọ dighi-anu nbibø nke onye nāchi madu n'ihe-ike.
- 8** Ebe-nleputa nke ugwu bu ebe ọ nāzù onwe-ya, Akwukwø ndu ọ bula ka ọ nāchọ.
- 9** Àtu gēkwe ibu orù-gi? Ma-Ọbu ọ gānø ọnodu-abali n'akuku ebe i nāzù anu-ulø-gi?
- 10** Ì gēji udø-ya libe atu n'ihe-olu n'òbà ala-ubi? Ma-Ọbu ọ gēso gi me ndagwurugwu ka ha di lari?
- 11** Ì gātukwasi ya obi n'ihi na ike-ya riri nne? Ma-Ọbu Ì gārapuru ya ndobu i nādøbu onwe-gi n'olu?
- 12** Ì gēkwere na ya, na ọ gēbulata nkpuru-oghigha-gi, Chikota ọka nke ebe-nzocha-ọka-gi?
- 13** Nkù nke enyi-nnunu nāñuri ọnụ; Ma nkù-ya na ábúbà-ya, hà di ebere?
- 14** N'ihi na ọ nārapu àkwá-ya n'ala, Nēme ka ha kpo ọku n'elu ájá,
- 15** O we chezo na ukwu gāzopia ha, Ma-Ọbu na anu-ohia gāzokwasi ha ukwu.
- 16** O mewo umu-ya ihe-ike, dika agāsi na ha abughi ihe o nwere: Ọ bu n'efu ka ndobu ọ nādøbu onwe-ya n'olu bu, ma ọ tughi egwu;
- 17** N'ihi na Chineke emewo ya ka o chezo amam-ihe, O kèghi kwa ya òkè nime nghọta.

- 18** Na mbe o ji seti onwe-ya n'elu iba ọso, O nāchì inyinya, nāchì kwa onye ọ nēbu, ọchì.
- 19** I nēnye inyinya idì-ike-ya? I nēyikwasi olu-ya ọzà nēme nkpatu?
- 20** I nēme ya ka ọ kwua ñtù dika igurube? Ebube nke imapu-imì-ya di oké ujo.
- 21** O nābø ukwu na ndagwurugwu, obi nātø kwa ya utø n'iKE-ya: O nāpu izute ihe-agha.
- 22** O nāchì oké egwu ọchì, ma ọ dighi-atu ujo; O dighi-esi kwa n'iru mma-agha chighari azu.
- 23** Àkpà-àkú nēkwu woghiri woghiri n'elu ya, Ya na oþubu-àmùmà nke ube, na arua.
- 24** Nime nmali-elu-ya na ime-nkpatu-ya o nēloda ala; O dighi-ekwe kwa na ọ bu olu opì-ike.
- 25** Mbe ọ bu la opì-ike ji adà udà ọ si, Ehe! O bu kwa site n'ebe di anya ka ọ nānu ísì agha, Na ébè-elu-igwe, bú nbiþo ndi-ochi-gha, na iti-nkpu.
- 26** O bu site na nghøta-gi ka ebé nēfego n'elu, Basa kwa nkù-ya n'ebe Ndida di?
- 27** O bu n'okwu-önü-gi ka ugo nēfeli elu, Ma-þbu me akwu-ya ka ọ di elu?
- 28** N'elu nkume di elu ka o nēbi, nō kwa ọnodu-abali, N'elu önü nkume di elu na ebe ewusiri ike.
- 29** Site n'ebe ahu ka o nyoputaworo ihe-oriri; Anya-ya abua nēsi n'ebe di anya legide ya.
- 30** Umu-ya nāmicha kwa ọbara: Ọzo, ebe ndi eþuru eþu di, n'ebe ahu ka ọ nō.

ISI 40

- J**ehova we za Job, si,
- 2** Onye nādø aka na nti, ọ nālusø Onye puru ime ihe nile ọgù? Onye nābara Chineke nba, ya za ya.
- 3** Job we za Jehovah, si,
- 4** Le, abum onye elelworo; gini ka m'gāzagħachi Gi? Atukwasiwom, akam, n'önü.
- 5** Otù ubò ka m'kwuworo okwu, m'gagħi-aza kwa; E, ubò abua, ma m'gagħi-aza kwa ọzo.
- 6** Jehovah we si n'oké ifufe za Job, si,
- 7** Biko, ke ihe-ókiké n'úkwù-gi dika onye di ike: M'gāju gi, gi me kwa ka M'mara.
- 8** I nēmebi kwa ikpém? I nāmam ikpe, ka i we buru onye ezi omume?
- 9** Ma-þbu ọ bu ogwe-aka dika Chineke ka i nwere? O bu kwa olu dika Ya ka i gēji ma dika ébè-elu-igwe?
- 10** Biko, were nbili-elu na idi-elu cho onwe-gi nma; Were kwa ebube na ima-nma yikwasi onwe-gi.
- 11** Wusa nrubiga-ókè nke iwe-gi: Hu kwa onye-npako ọ bu la, me ka ọ di ala.
- 12** Hu onye-npako ọ bu la, me ka o ruru ala; Zopia kwa ndi nēmebi iwu n' önodu-ha.
- 13** Zobekø ha n'ájá; Kechie iru-ha n'ebe zoro ezo.
- 14** Emesia Mu onwem gēkele kwa gi, Si na aka-nri-gi nāzoputa gi.
- 15** Biko, le otobo, nke M'keworo gi na ya; O nāta ahiahia dika ehi.
- 16** Biko, le, ike-ya di n'úkwù-ya, Ume-ya di kwa n'akwara nile nke afø-ya.
- 17** O nārögħba qedu-ya dika osisi cedar: Akpōwo akwara utaku-ukwu-ya.
- 18** Okpukpu-ya nile di ka ogidi ọla nwere umi; Ogiriga-ya di ka nkporo ígwè.
- 19** Ya onwe-ya bu nmalite uzø nile nke Chineke: Onye meworo ya nēweta mma-agha-ya nso.
- 20** N'ezie ihe-omume ka ugwu nēbutere ya; Bú ebe anu-øhia nile nēgwuli egwú.

- 21** N'okpuru osisi lotus ka ọ nēdina, N'ebe nzuzo nke amì, na apiti.
- 22** Osisi lotus nēji ñdò-ha ọchie ya; Osisi willow nke miri-iyi di ya buruburu.
- 23** Le, osimiri nērùsi ike, ọ dighi-ama jijiji: Ọ nātukwasi obi, mbe Jōdan nāwaputa rue ọnuya.
- 24** Ànējide ya mbe ọ nēle anya? Ma-ọbu ànēwere ọnyà mapue imi-ya?

ISI 41

- 1** ị gēji nkò-azù dọro oké agu-iyi? Ma-ọbu ị gēji ndò biada ire-ya?
- 2** ị gētiye udò-ami n'imí-ya? Ma-ọbu i gēji ngu ígwè dupue àbà-ya?
- 3** Ọ gāriọ gi otutu aririo-amara? Ma-ọbu ọ gāgwa gi okwu di nrò?
- 4** Ọ gēso gi ịa ndu? ị gēwere ya ka ọ buru orù rue mbe ebighi-ebi?
- 5** ị gēji ya gwu egwú dika nnunu? Ma-ọbu ị gēke ya abu nye umu-abogho-gi?
- 6** Òtù ndi-azù, hà gēji ya zu ahia? Hà gēkè ya n'etiti ndi-ahia?
- 7** ị gēji ígwè ebiri nkò maju akpukpó-aru-ya? Ma-ọbu ị gēji ube-azù maju isi-ya?
- 8** Tukwasi ya ọbu-aka-gi; Cheta agha, eme-kwa-la ya ọzo.
- 9** Le, nchere-ya bu ihe-ugha: Àdighi-atuda madu ọbuná n'ile ya anya?
- 10** Ọ dighi onye di irè nke ikpote ya: Ọnye kwa bu onye ahu nke gēguzo onwe-ya n'irum?
- 11** Ọnye buru uzọ nyem, nke M'gākwughachi? Ihe ọ bulu nke di n'okpuru elu-igwe nile, nkem ka ọ bu.
- 12** M'gaghi-aba nkiti bayere ihe nile di ya n'aru, Ma-ọbu okwu nke idi-ike-ya, ma-ọbu imahma nke odudo-n'usoro-ya.
- 13** Ọnye kpugheworo iru uwe-ya? Ọnye gābà n'aba-ya apiajiri okpùkpù abua?
- 14** Ọnye gēmeghe uzọ nke iru-ya? Ezé-ya di oké ujo buruburu.
- 15** Usoro nke ọta azu-ya bu npako-ya, Ha bu ihe emechiri emechi dika agāsi na ejì ihe-akàrà siri ike mechì ya.
- 16** Dika otù si nọ ibe-ya nso, Ifufe adighi-abà n'etiti ha.
- 17** Anēme ka otù rapara n'aru nwa-nne-ya; Ha nējisi onwe-ha ike, agaghi-ekesa kwa ha.
- 18** Ize-uzere-ya nēme ka ihè nēbupu, Anya-ya abua di ka mbubere-anyा nke chi-ọbubo.
- 19** N'ọnuya ka ọku-owa nāputa, Icheku-ọku nēwepuga kwa onwe-ha.
- 20** N'oghore-imi-ya abua ka anwuru-ọku nāputa, Dika nke ite anāfunwu ọku na amì nēre ere.
- 21** Iku-ume-ya nāmunye icheku, Ire-ọku nēsi kwa n'ọnuya puta.
- 22** N'olu-ya ka ike nwere ọnodu-ya, Ọ bu kwa n'iru ya ka obi-ilø-miri nēte egwú.
- 23** Ibewa urù anu-aru-ya rapara n'aru onwe-ha: O siri ike n'aru ya; agaghi-emeghari ya.
- 24** Obi-ya siri ike dika nkume; O si-kwa-ra ike dika nne-nkume-igwe-nri.
- 25** Mbe o nēbuli onwe-ya ndi di ike nātu ujo: Site n'imebi-obi ha nēsihie uzọ.
- 26** Ọ buru na madu ewere mma-agha biakwasi ya, mma-agha ahu adighi-eguzosi ike; Ya na ube, na àkú, na uwe-agha.
- 27** Ọ nāgu ígwè n'okporo-oka, Nāgu kwa ọla n'osisi rere ure.
- 28** Àkú adighi-eme ka ọ ọbalaga: Nkume èbè aibanweworo ya ahiahia-ọka.
- 29** Anāgu ndele n'ahiahia-ọka: Ọ nāchì kwa nkpotu arua ọchì.
- 30** Okpuru-ya di ka ejùjù di nkó: Ọ nābasa dika ọ bu ihe isucha ọka n'elu apiti.
- 31** Ọ nēme miri di omimi ka ọ ọdika ite: Ọ nēme oké osimiri ka ọ di ka manu-otite nēsì ísì

uto.

32 O nême uzọ ka ọ nēnwuso ya; Madu gēchè na obu-miri nwere isi-awo.

33 O dighi nke di ka ya n'elu ájá uwa, Nke emeworo nēnweghi ujo.

34 Ihe nile nke di elu ka ọ nāhu: Ya onwe-ya bu eze anu-ohia nile di nganga.

ISI 42

Job we za Jehova, si,

2 Amawom na I puru ime ihe nile, Amawokwam na adighi-ebochi nzube ọ bua nke sitere na Gi.

3 Ónye bu onye a nke nēzobe ndum-odu n'enweghi ọmuma-ihe? N'ihi ya ka m'gosiworo ihe nke m'nādighi-aghoṭa, Ihe dikaririm ebube, nke m'nādighi-amata.

4 Biko, nuru, mu onwem gēkwu kwa; M'gāju Gi, Gi me kwa ka m'mara.

5 Site n'onunu nti ka m'nuru Gi; Ma ubu a anyam ahuwo Gi.

6 N'ihi nka ka m'nāju onwem aju, we chègharia N'elu ájá na ntu.

7 O rue, mbe Jehova gwasiri Job okwu ndia, na Jehova siri Elifaz, bú onye Timan, Iwem di ọku megide gi, megide kwa ndi-eyi-gi abua: n'ihi na unu ekwughi ihe ziri ezi bayerem, dika orùm, bú Job, kwuworo.

8 Ma ubu a, chirinu n'onwe-unu oke-ehi asa na ebulu asa, jekuru orùm, bú Job, surere onwe-unu àjà-nsure-ọku; Job, bú orùm, gēkpe kwa ekpere bayere unu; n'ihi na n'ezie ọ bu ya ka M'gāhu iru-ọma, ka M'ghara imeso unu dika nzuzu-unu si di; n'ihi na unu ekwughi ihe ziri ezi bayerem, dika orùm, bú Job, kwuru.

9 Elifaz, bú onye Timan, na Bildad, bú onye Shua, na Zofa, bú onye Neama, we je, me dika Jehova gwara ha: Jehova we hu Job iru-ọma.

10 Jehova me-kwa-ra ka ndota-n'agha Job lata, mbe o kpere ekpere bayere ndi-eyi-ya: Jehova we tukwasi n'ihe nile Job nwere okpùkpù abua.

11 Umu-nne-ya ndikom nile, na umu-nne-ya ndinyom nile, na ndi nile mara ya na mbe gara aga, we biakute ya, so ya rie nri n'ulo-ya: ha we gosi ya ebere ha ji n'aru ya, kasi kwa ya obi bayere ihe ojo ahu nile nke Jehova mere ka ọ biakwasi ya: ha we nye ya, nwoke ọ bua otù iberibe ego, na nwoke ọ bua otù nba-aka ọla-edo.

12 Ozø, Jehova gòziri ikpe-zu Job kari nmalite-ya, o we nwe orú nnù ewu na aturu na nnù iri-na-ise, na nnù camel iri-na-ise, na nnù ehi ise ejikorø abua abua, na nnù nne-inyinya-abua na ogu iri.

13 O nwe-kwa-ra umu-ndikom asa na umu-ndinyom ato.

14 O we kpø aha nwayi mbu, Jemaima; na aha nwayi nke-abua, Kezaia; na aha nwayi nke-atø, Keren-hapuk.

15 Ma ahughi ndinyom, mara nma dika umu-ndinyom Job n'ala ahu nile: nna-ha we nye ha ihe-nketa n'etiti umu-nne-ha ndikom.

16 Job we di ndu mbe ihe a gasiri ogu arø asa, o we hu umu-ya, na umu umu-ya, bú ọbø anø.

17 Job we nwua, buru agadi, ubochi ndu-ya ju-kwa-ra ya afø.